

POZNÁMKA...

- Kurz je neakreditovaný
- Je v souladu s aktuální vyhláškou a zákonem
- Je třeba, pokud chcete dělat zdravotníka na táboře
- K vůdcovské zkoušce stačí kurz PP jednovíkendový
- Ten však nestačí na funkci táborového zdravotníka
- Doškolení po 5 letech

ČASOVÝ PLÁN

Pátek 21.11.2025:

19:00-21:00 Úvod, anatomie (Jura, Kloub, Verča)

ČASOVÝ PLÁN

Sobota 22.11.2025:

- 8:00 -12:00 Anatomie a fyziologie (Kloub, Verča)
První pomoc 1. část - obecná (Jura, Uzel)
Zadání domácího úkolu na příští
víkend (Kloub, Verča)
- 14:00-19:00 První pomoc – 2. část - bezvědomí,
krvácení, šok, dušení + výukové filmy +
interaktivní scénky (Jura, Uzel)

ČASOVÝ PLÁN

Neděle 23.11.2025:

8:30-12:00 Epidemiologie (Jura)

Výživa (Uzel)

Hygiena (Jura)

13:00- 15:00 Obvazová technika (Ťapka)

15:00- 17:00 Pohyb a zátěž (Jura)

První pomoc popáleniny- 3. část,
zlomeniny ... úpal ... infarkt, CMP/ (Uzel)

Záchrana tonoucích (Jura)

ČASOVÝ PLÁN

Sobota 29.11.2025

8:00-9:30 Základy krizové intervence při psychických potížích
(Verča)

9:30-11:30 Práce ve skupinách s domácím úkolem
(Kloub, Verča)

13:00-14:30 Lékárnička (Terka/Eva)

14:30-16:00 Práce táborového zdravotníka, specifika
dětského pacienta, kontakt s profesionálním
zdravotníkem, zkušenosti, tipy... (Hakim)

16:00-18:00 Zdravotnická dokumentace, péče o
nemocné, táborová klinika, povinnosti zdravotníka (Ťapka)

ČASOVÝ PLÁN

Neděle 30.11.2025

8:00-12:00 Praxe resuscitace +
nácvik transportních poloh
(Jura+Uzel+Kloub)

13:00-16:00 Test+předání osvědčení
(Renča+Ťapka+Jura+Bengi+IQanka)

ANATOMIE A FYZIOLOGIE

- Anatomie se zabývá:

- Fyziologie se zabývá:

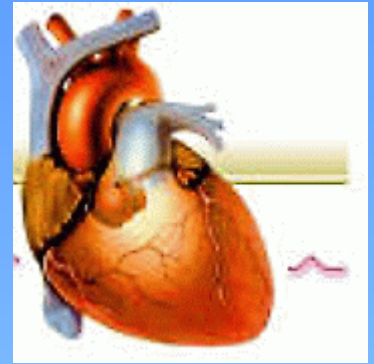

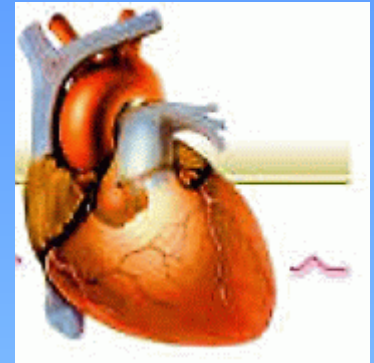
ANATOMIE A FYZIOLOGIE

- Anatomie se zabývá **stavbou a popisem** lidského těla na úrovni orgánů a orgánových soustav.
- Fyziologie se zabývá **činností a funkcí** jednotlivých orgánů a orgánových soustav.

ANATOMIE A FYZIOLOGIE

Orgánové soustavy:

ANATOMIE A FYZIOLOGIE

Orgánové soustavy:

- Kůže
- **Opěrná a pohybová**
- Krev
- **Dýchací**
- Srdečně-cévní
- **Trávící**
- Vylučovací
- **Rozmnožovací (mužská, ženská)**
- Řídící (nervová, humorální)

KŮŽE, KOŽNÍ DERIVÁTY

Anatomie:

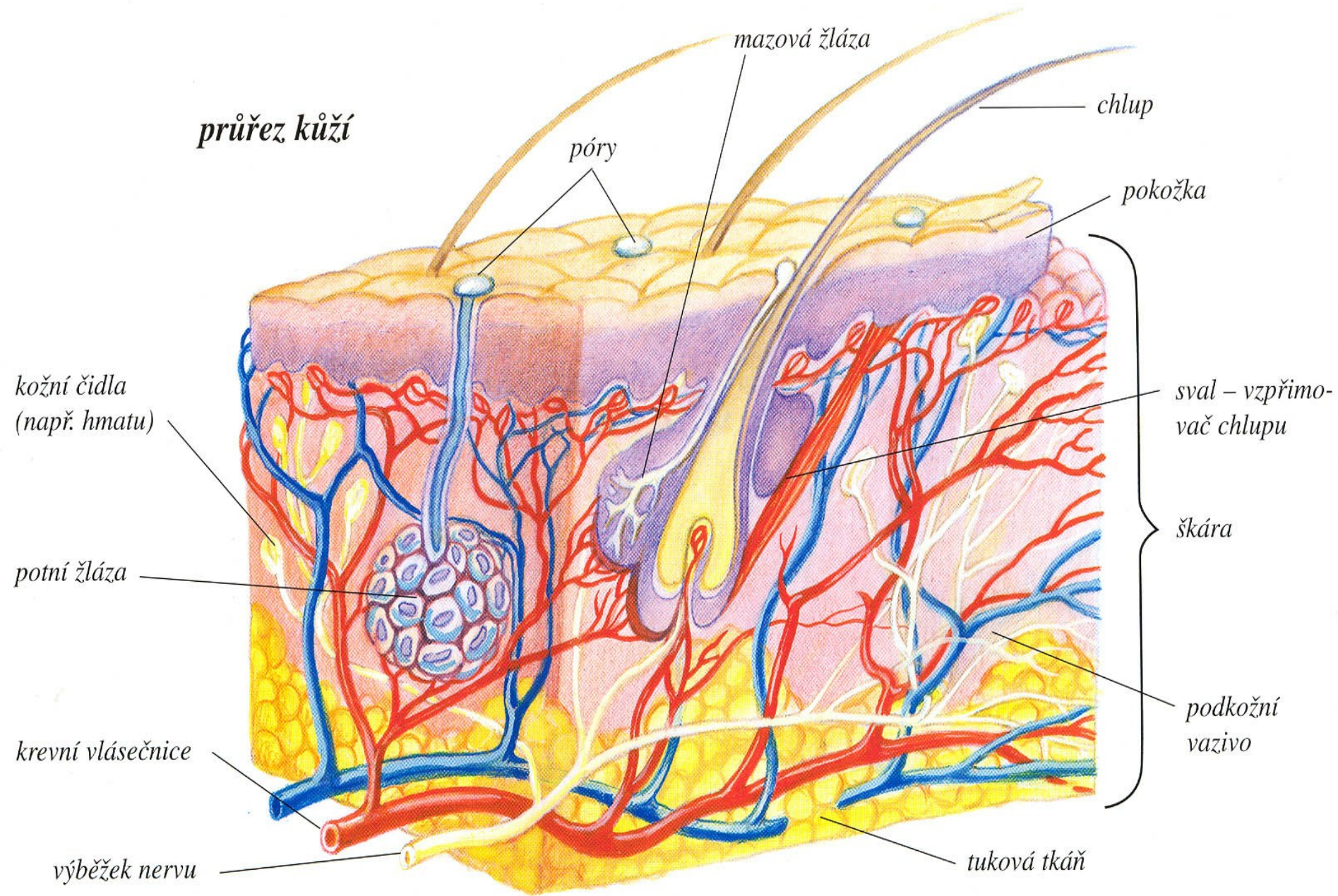

KŮŽE, KOŽNÍ DERIVÁTY

Anatomie:

- Dvě vrstvy: pokožka, škára
- Pod nimi podkožní vazivo
- Na povrchu vrstva mrtvých buněk
- Výživa - cévy
- Kožní deriváty - vlasy, nehty, chlupy, vousy
- Nervová zakončení - receptory
- Potní žlázy

Co najdeme v kůži?

KŮŽE, KOŽNÍ DERIVÁTY

Fyziologie:

KŮŽE, KOŽNÍ DERIVÁTY

Fyziologie:

- Mechanická ochrana
- Chemická ochrana
- Vylučování
- Termoregulační funkce
- Receptorová (cítivá) - teplo, chlad, tlak, bolest, vibrace
- Estetická
- Ochrana a obrana před infekcí

Pot – termoregulační fce, ničí mikroby

Potní žláza – vyloučení tekutiny na povrch

- Dýchá

OPĚRNÁ A POHYBOVÁ SOUSTAVA

Anatomie:

Kosti

- Ploché, krátké, dlouhé, nepravidelné (obratle), sezamské, pneumatizované
- Na povrchu kryty okosticí (periost)
- Síť bílkovinných vláken prosycená minerály (stehenní kost je pevnější než kvalitní beton)
- Uvnitř duté (kostní dřevě)
- Celkem 202 kostí (u dětí 206)/14% tělesné váhy

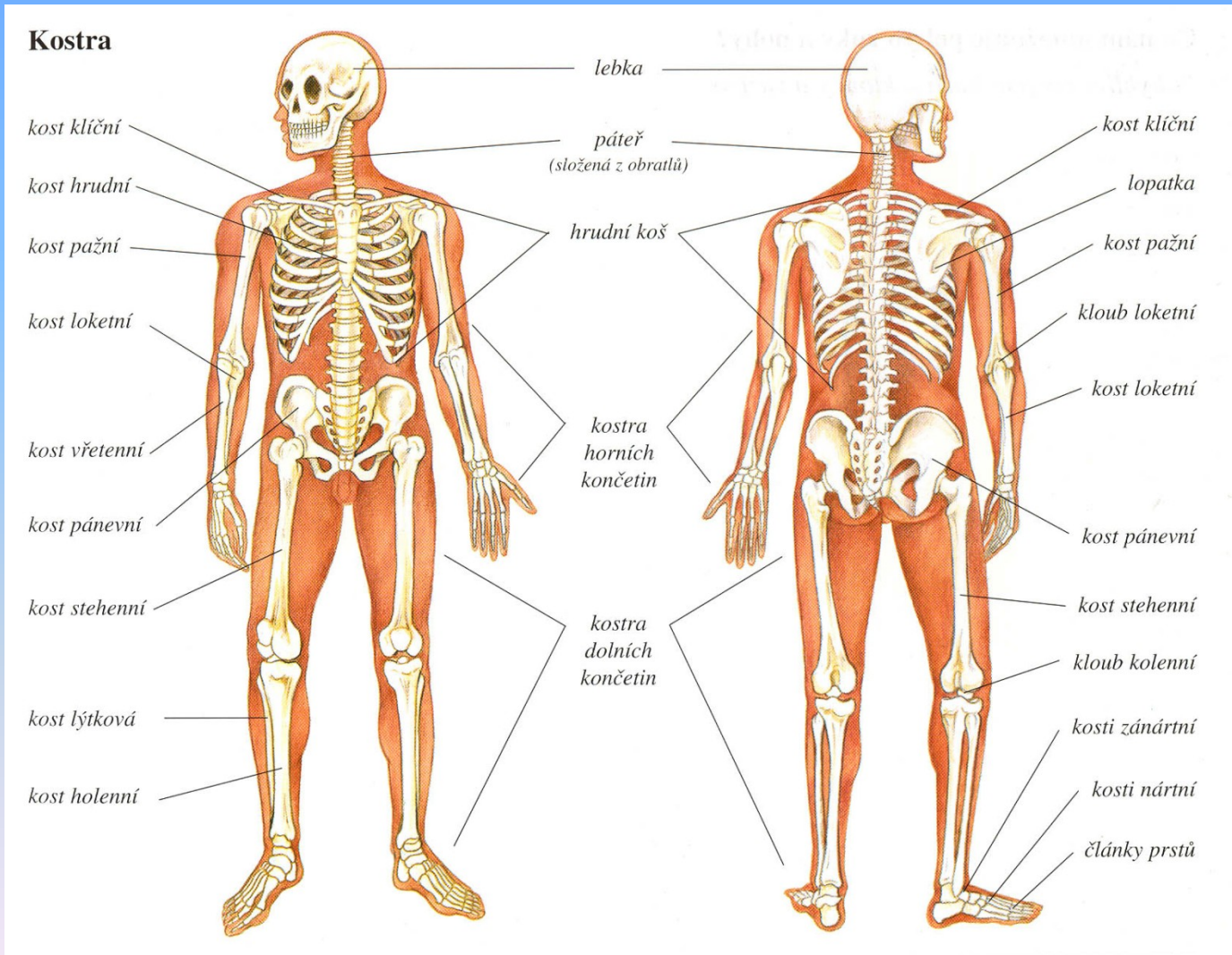
OPĚRNÁ A POHYBOVÁ SOUSTAVA

Anatomie:

Svaly

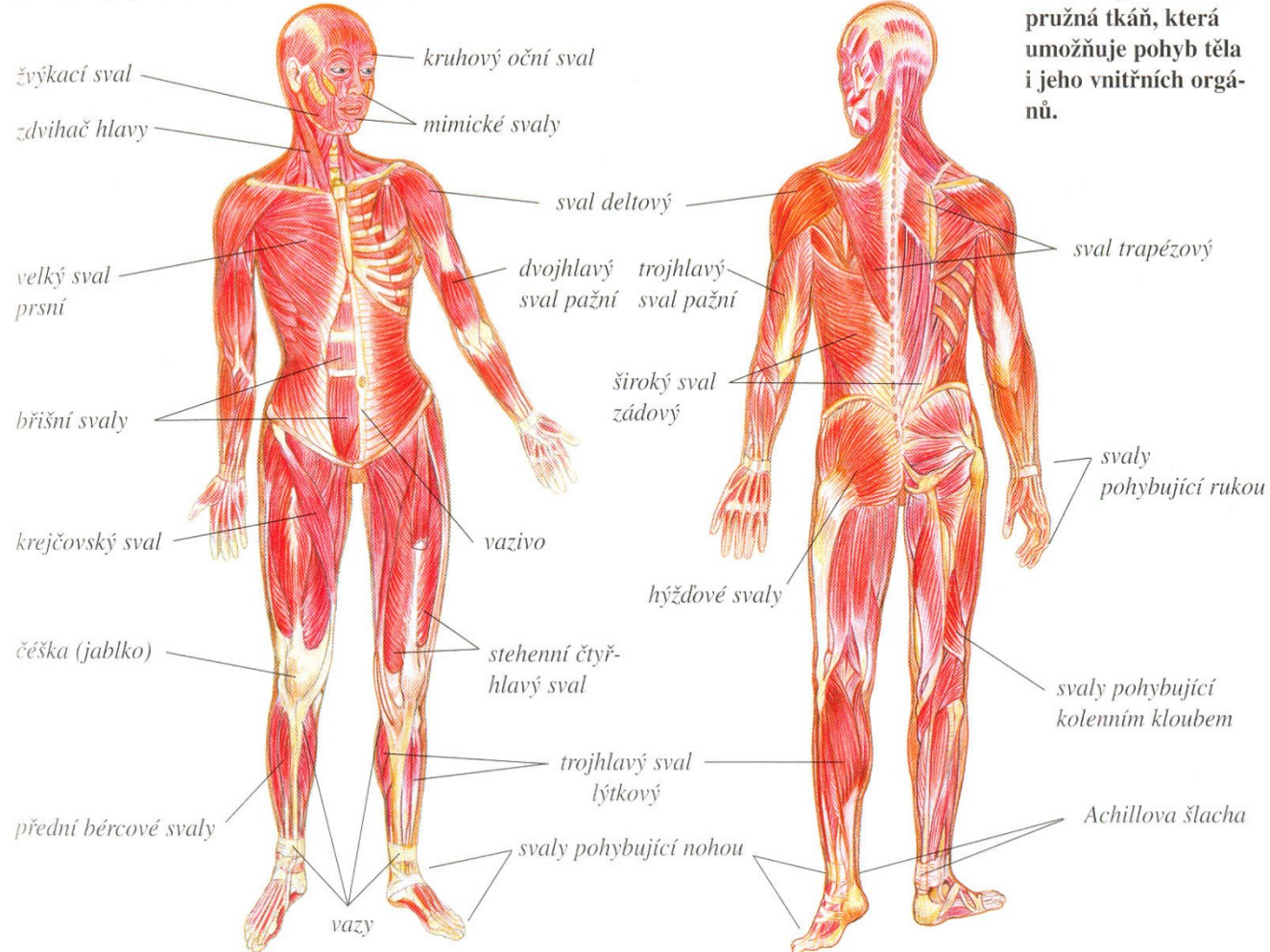
- Hladké, příčně pruhované, srdeční (pracovní, převodní)
- Tvoří je vlákna aktinu a myozinu (bílkoviny)
- Zdroj energie je ATP (cukr + kyslík)
- Na povrchu kryty povázkou (fascie)

OPĚRNÁ A POHYBOVÁ SOUSTAVA

OPĚRNÁ A POHYBOVÁ SOUSTAVA

Stručný přehled kosterního svalstva

OPĚRNÁ A POHYBOVÁ SOUSTAVA

Zajímavosti:

- Největší kost
- Nejmenší kost
- Nejdelší sval
- Největší sval
- Nejsilnější sval
- Počet svalů k úsměvu
- Počet svalů k mračení

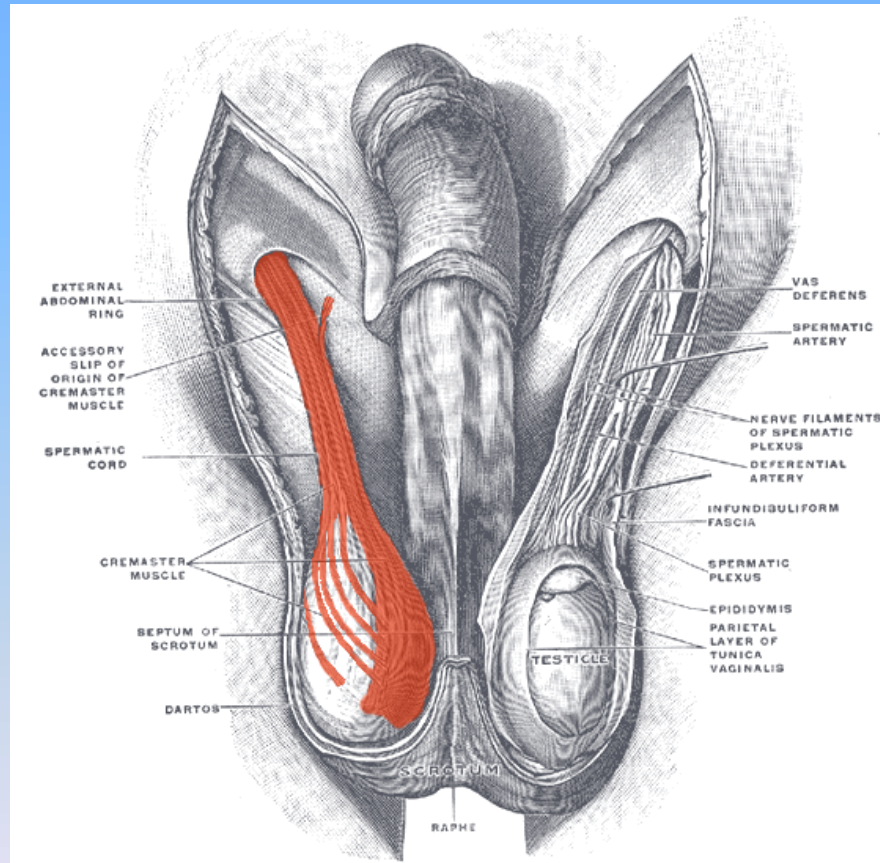
OPĚRNÁ A POHYBOVÁ SOUSTAVA

Zajímavosti:

- Největší kost – kost stehenní (femur)
- Nejmenší kost – třmínek (stapes)
- Nejdelší sval – krejčovský sval (sartorius)
- Největší sval – čtyřhlavý sval stehenní (quadriceps femoris)
- Nejsilnější sval – jazyk (lingua)
- Musculus cremaster – jelen v říji
- Počet svalů k úsměvu: 17
- Počet svalů k mračení: 43

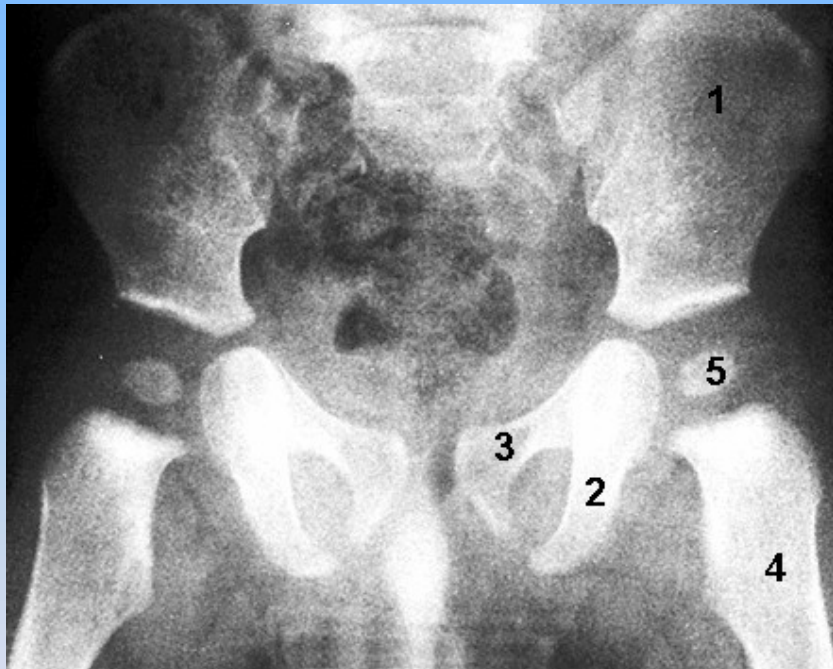

OPĚRNÁ A POHYBOVÁ SOUSTAVA

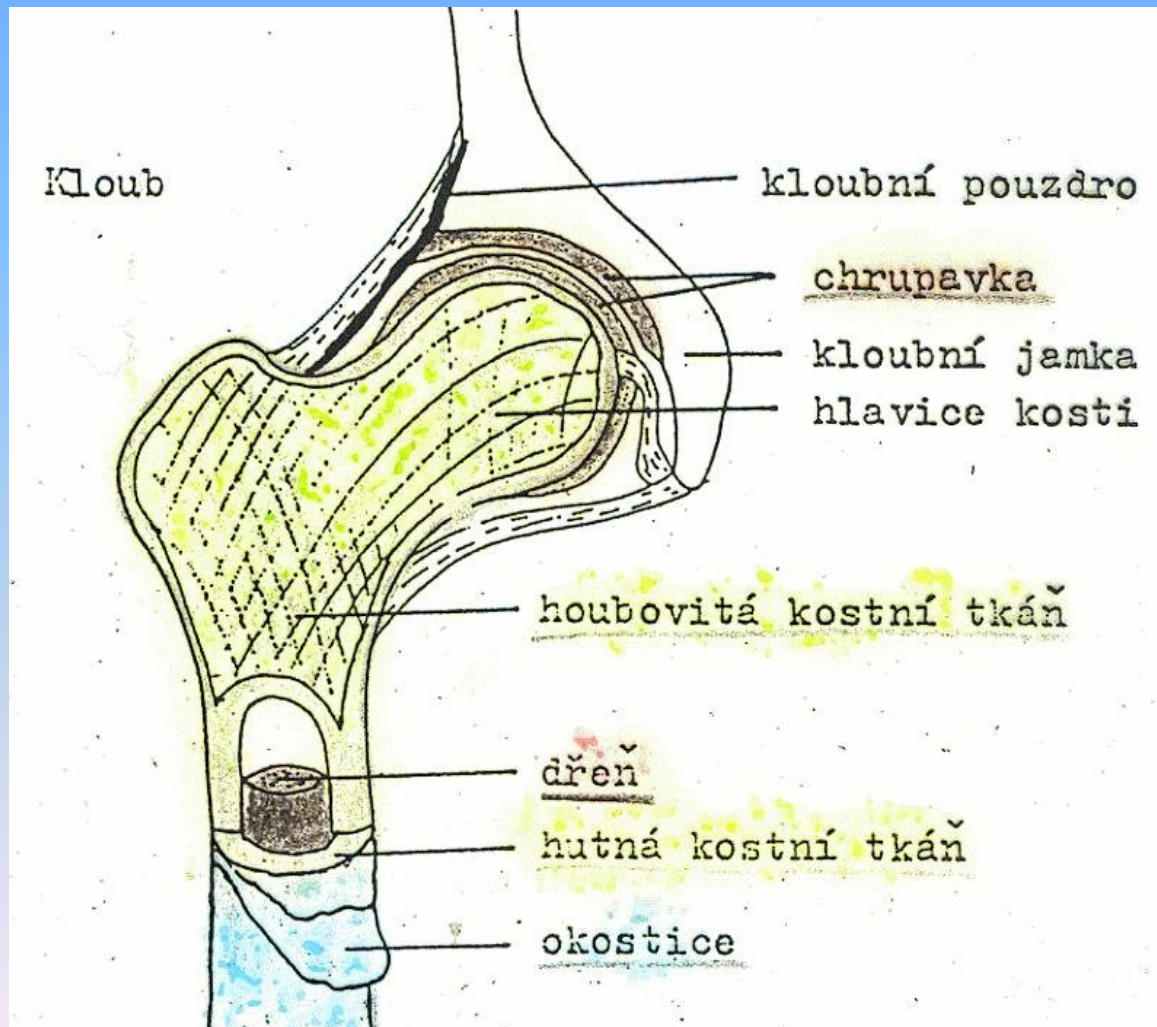

OPĚRNÁ A POHYBOVÁ SOUSTAVA

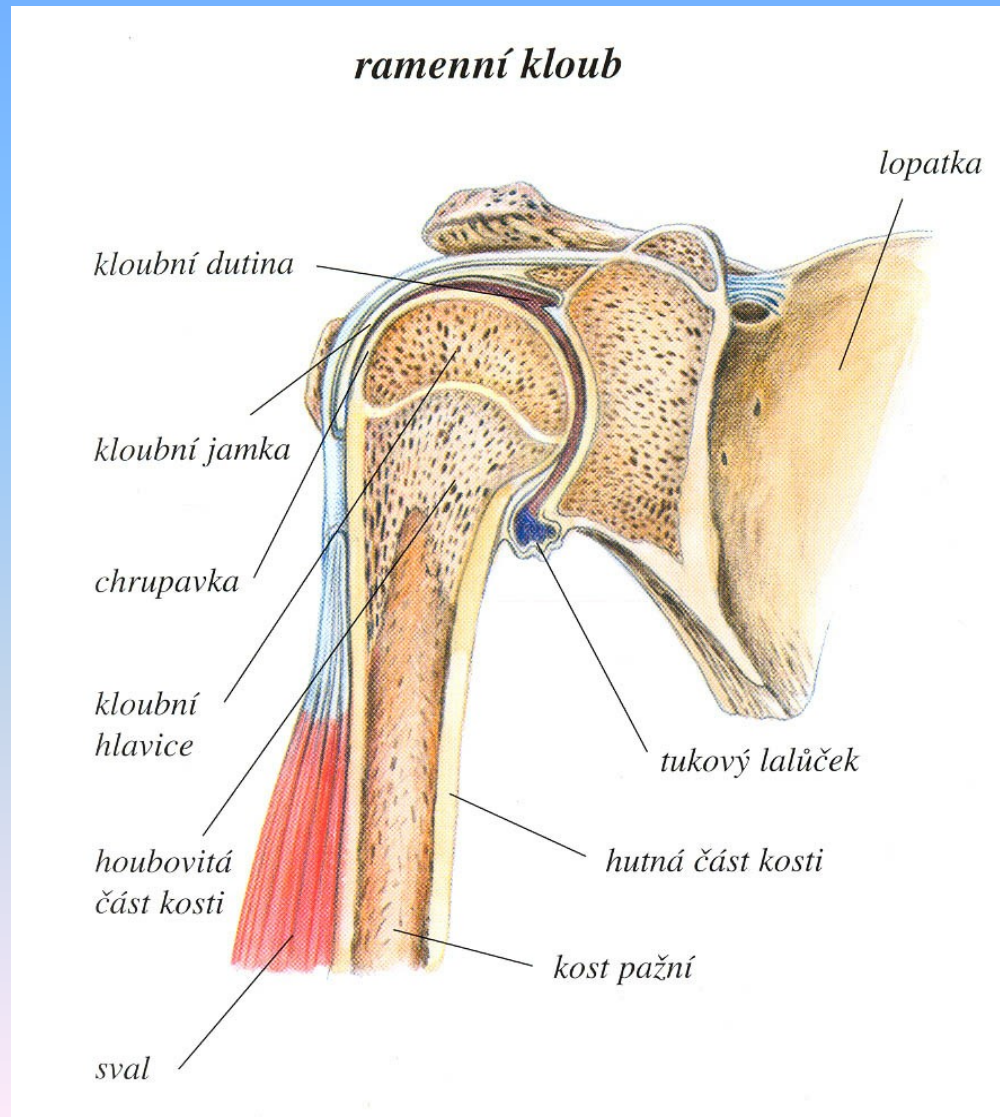
Osifikace os coxae

OPĚRNÁ A POHYBOVÁ SOUSTAVA

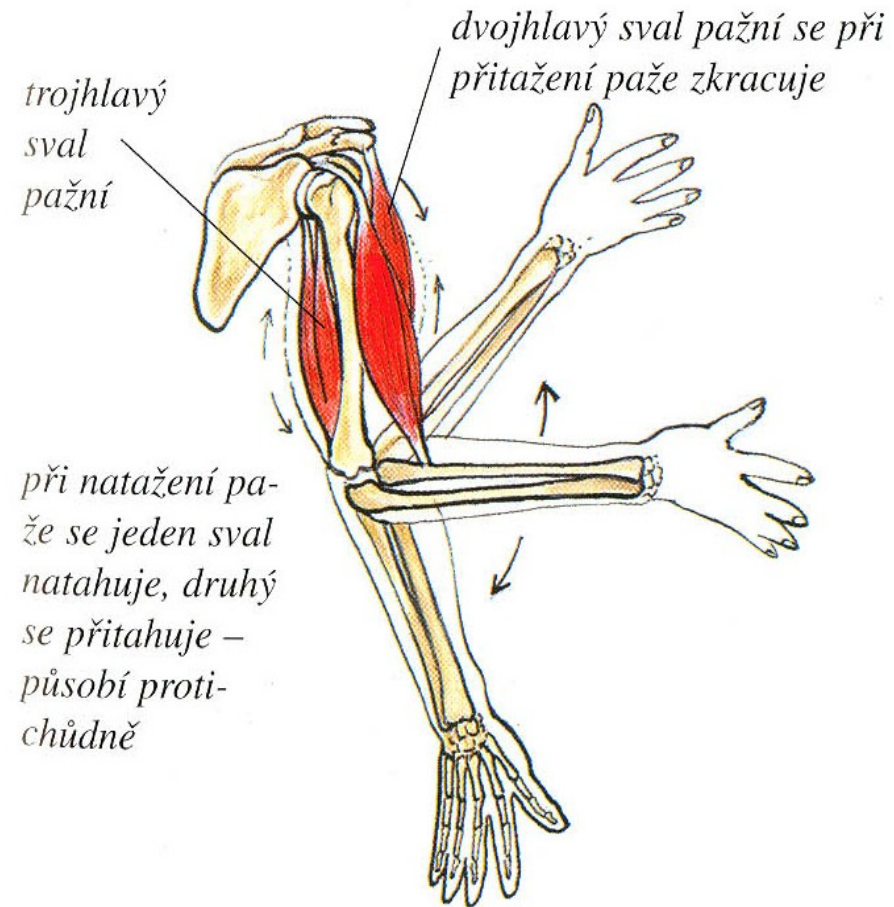
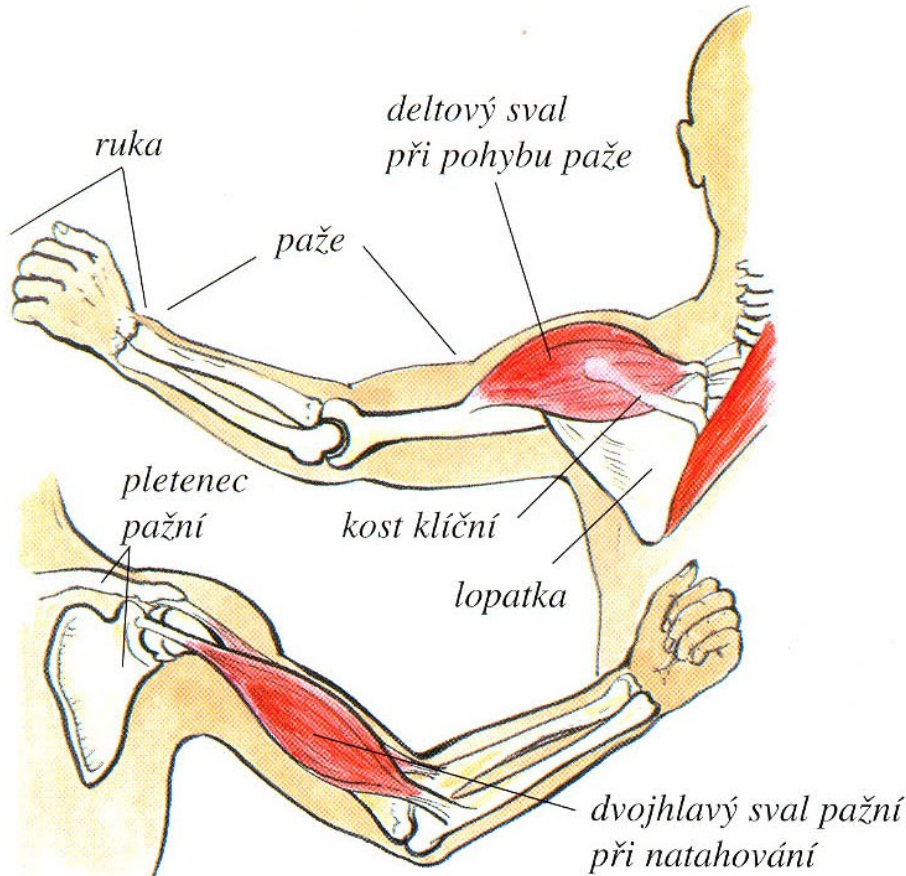

OPĚRNÁ A POHYBOVÁ SOUSTAVA

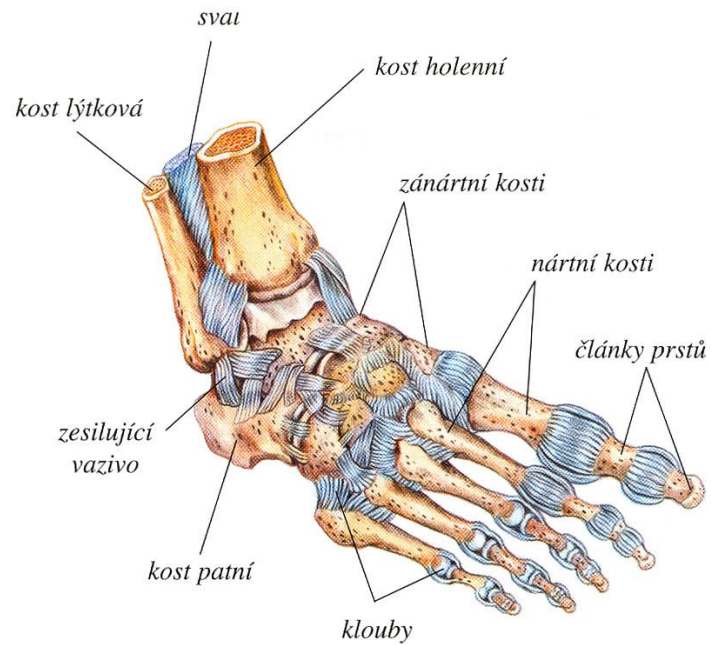
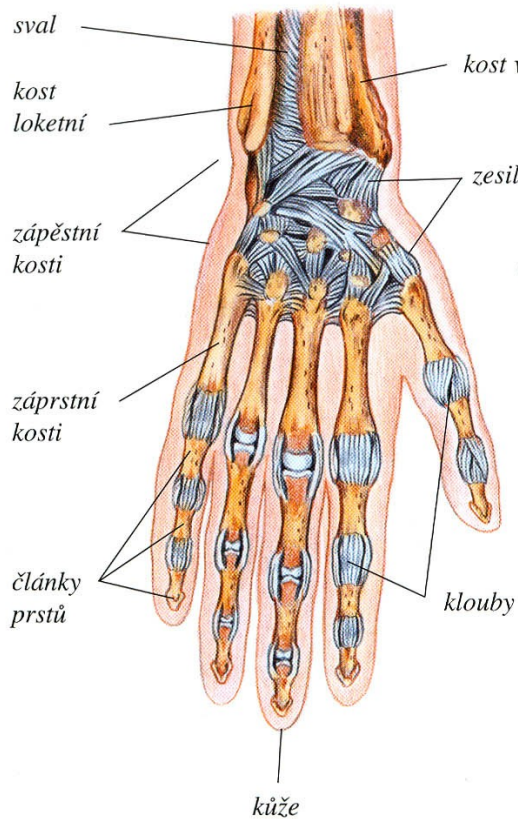
OPĚRNÁ A POHYBOVÁ SOUSTAVA

Činnost svalů při pohybu paže

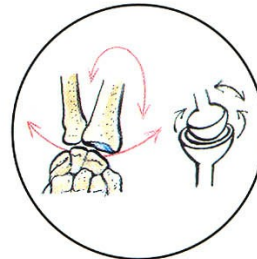

OPĚRNÁ A POHYBOVÁ SOUSTAVA

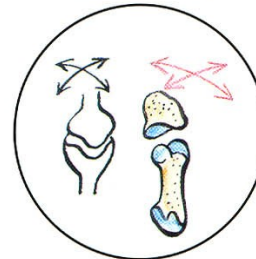
Pohyblivé spojení kostí – klouby a vazivo

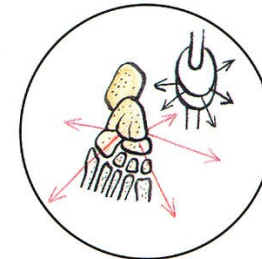
pohyb ruky v zápěstí

sedlový kloub (palec na ruce)

pohyb nohy v zánártí (skluzový kloub)

OPĚRNÁ A POHYBOVÁ SOUSTAVA

Fyziologie:

OPĚRNÁ A POHYBOVÁ SOUSTAVA

Fyziologie:

Kosti

- Kostra tvoří oporu organismu
- Krvetvorba (u malých dětí ve všech kostech, u dospělých jen v krátkých a nepravidelných)
- Chrání vnitřní orgány
- Jsou zásobárnou minerálů.

Svaly

- Vykonávají mechanickou práci

OPĚRNÁ A POHYBOVÁ SOUSTAVA

Fyziologie:

Chrupavky

- Styčné plochy - minimální tření

Vazy

- Představují pevné spojení kostí, zpevňují klouby

Šlachy

- Spojují kost se svalem, pevné v tahu (Achillova šlacha)

Klouby

- Pohyblivé spojení 2 nebo více kostí
(nepohyblivé spojení – švy)

KREV

Anatomie

KREV

Anatomie

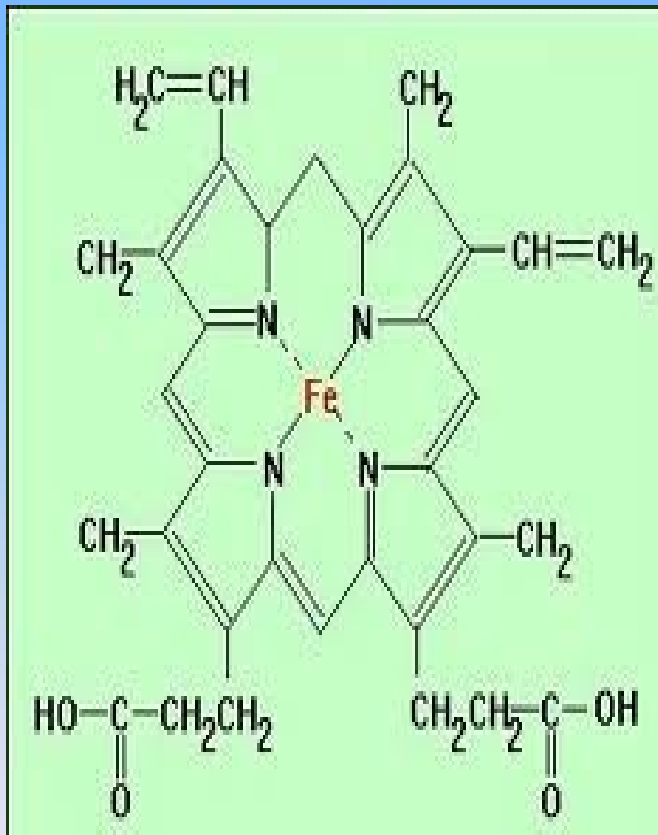
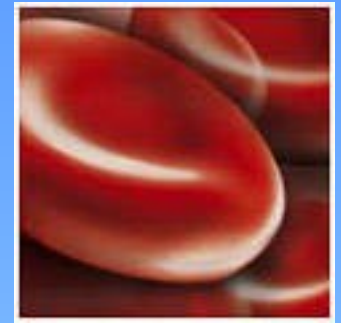
Dvě složky – plazma 50%, krevní elementy 50%

- **Plazma** obsahuje vodu, ionty, cukry, tuky, bílkoviny, vitamíny, hormony
- **Krevní elementy:** červené a bílé krvinky, krevní destičky

V 1ml krve je: 5 milionů č.k. (u mužů a u sportovců o něco více než u žen a nespportovců), 5 tisíc b.k. (při nemoci i mnohokrát více) a 150 tisíc k.d.

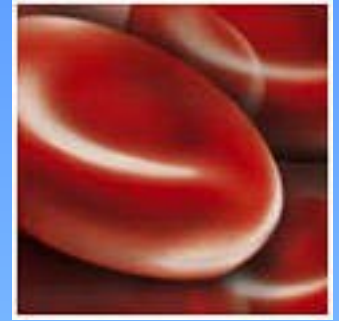
Dospělý člověk má 5-6 l krve

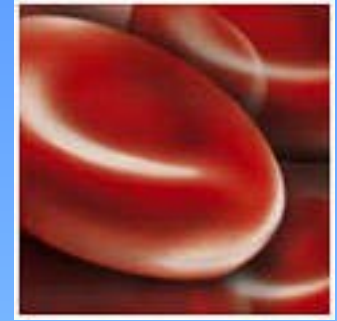
KREV

KREV

Fyziologie:

KREV

Fyziologie:

- Funkce transportní: rozvádí živiny, odvádí zplodiny, rozvádí O_2 (Č.K.), odvádí CO_2 (Č.K.)
- Termoregulace
- Obranná funkce (B.K.)
- Informační funkce (K.P.)
- Srážení krve (K.D.)

DÝCHACÍ SOUSTAVA

Anatomie:

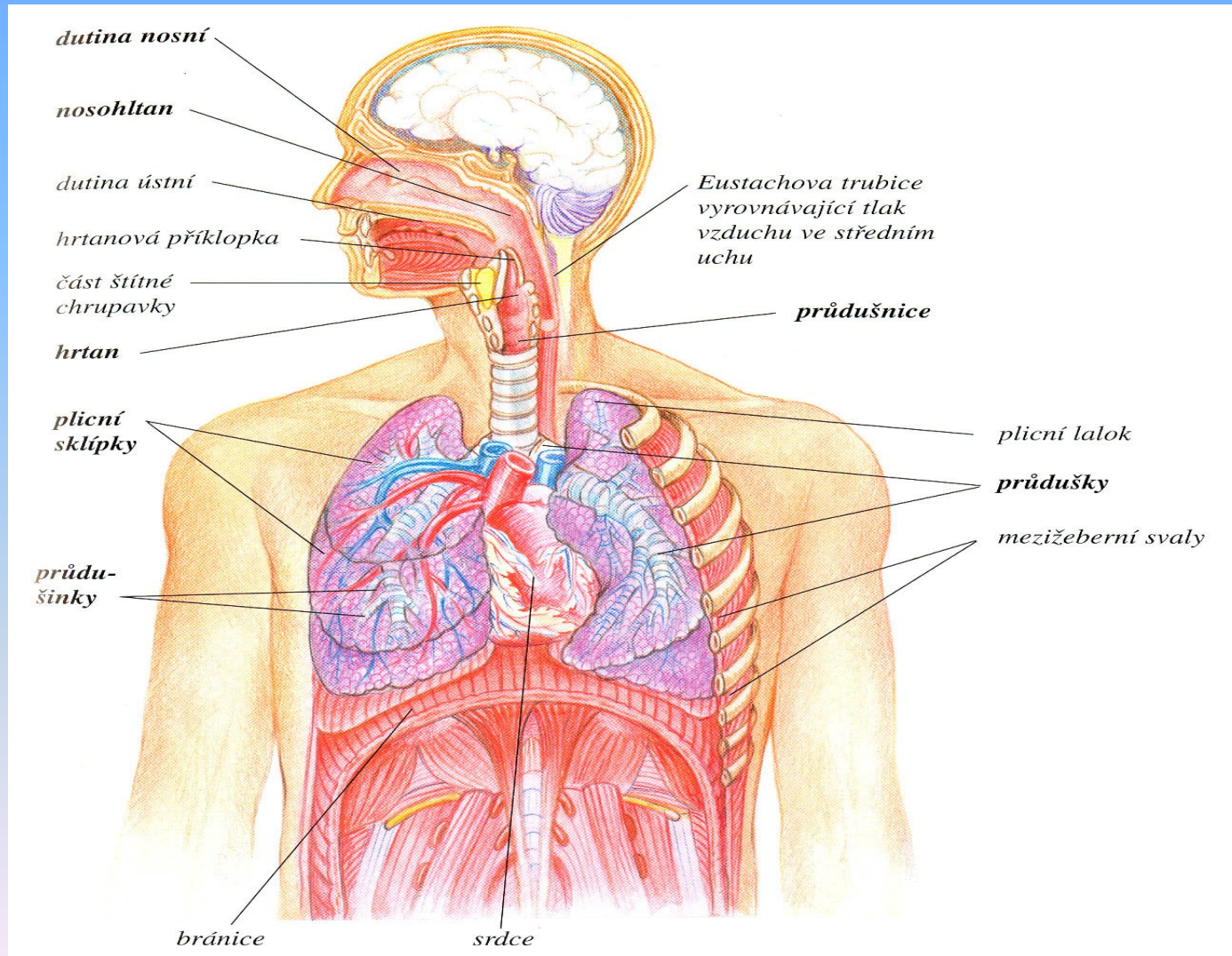
DÝCHACÍ SOUSTAVA

Anatomie:

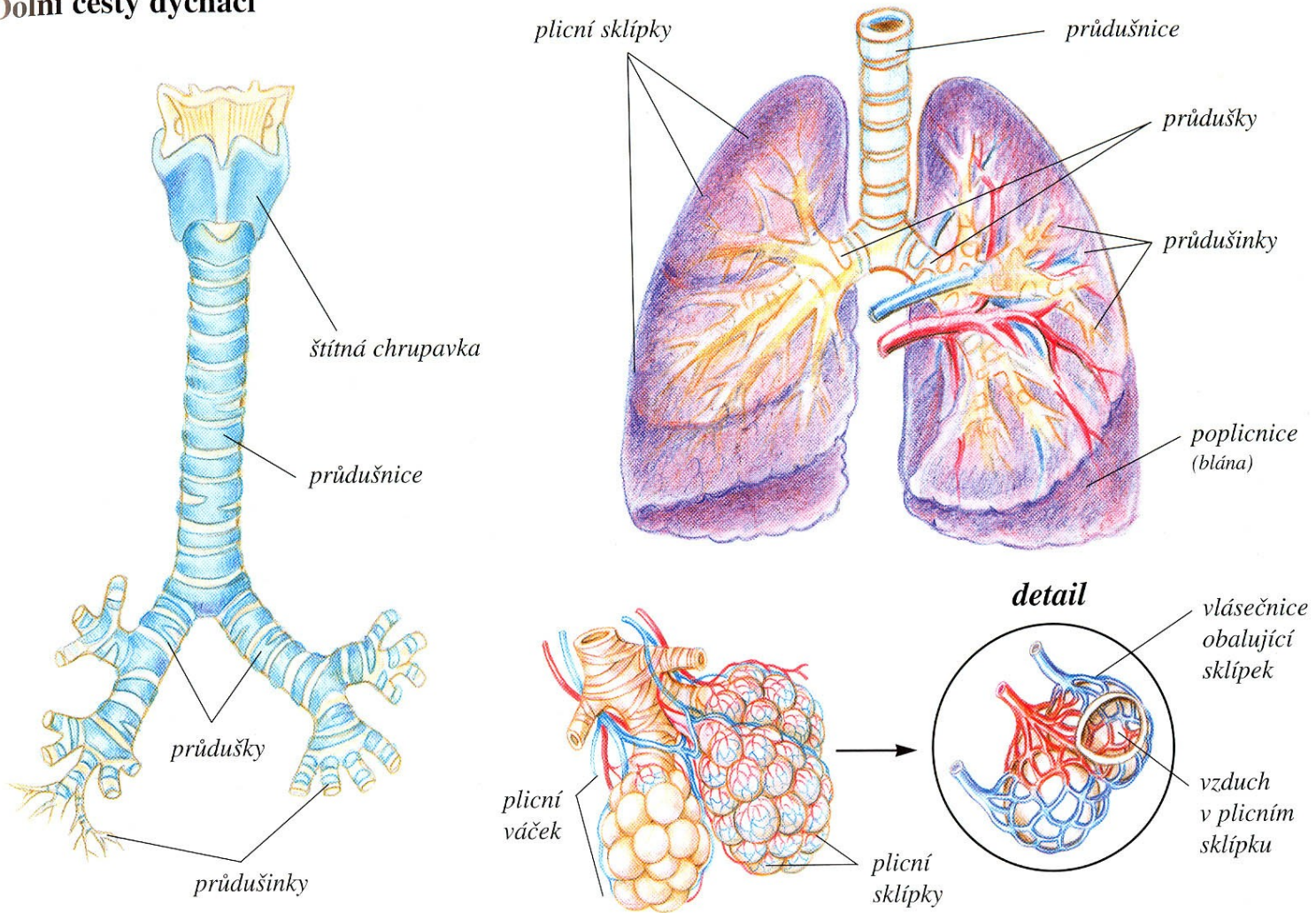
- Dutina ústní / nosní
- Hrtan (hlasové vazy)
- Průdušnice (trachea)
- Průdušky (bronchus)
- Průdušinky (bronchiolus)
- .....
- Plicní váčky
- Plicní sklípky

DÝCHACÍ SOUSTAVA

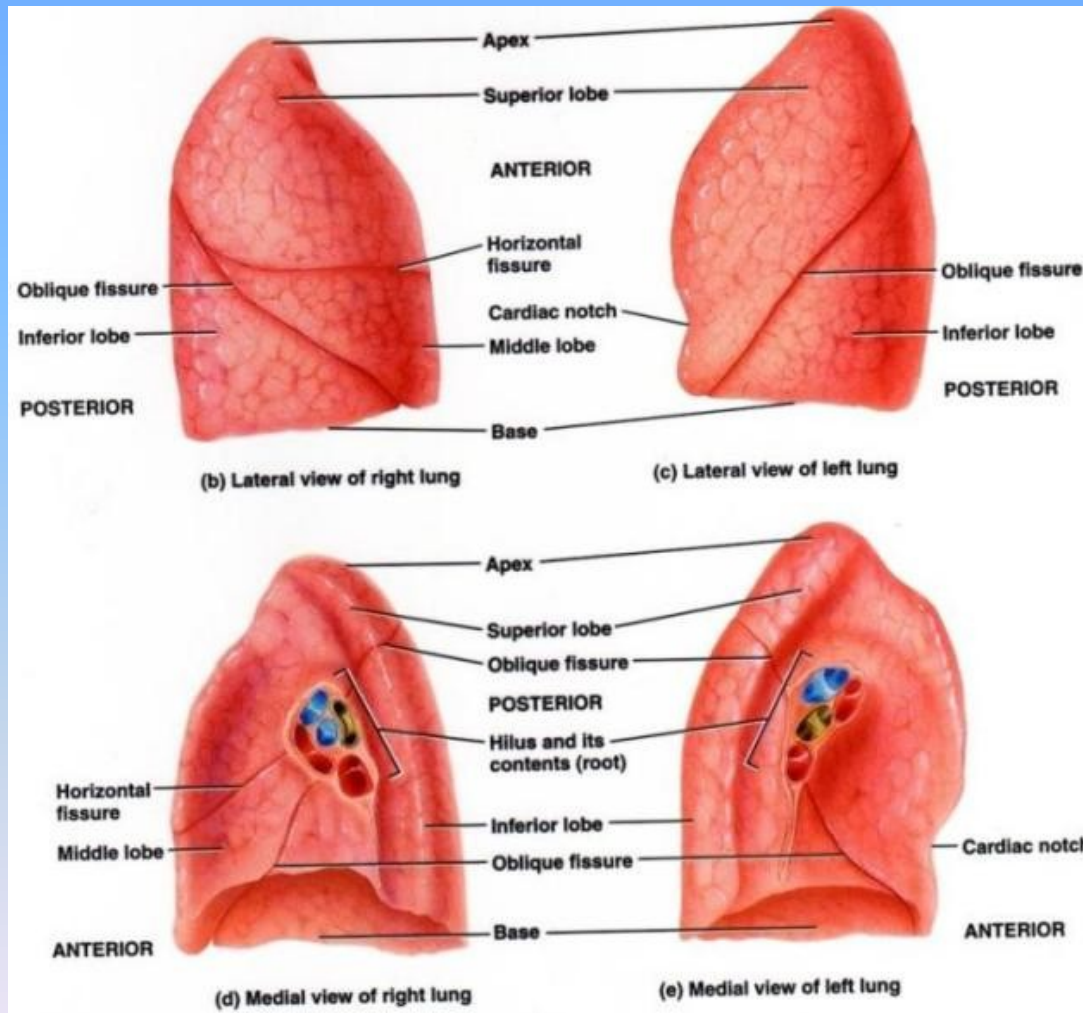

DÝCHACÍ SOUSTAVA

Dolní cesty dýchací

DÝCHACÍ SOUSTAVA

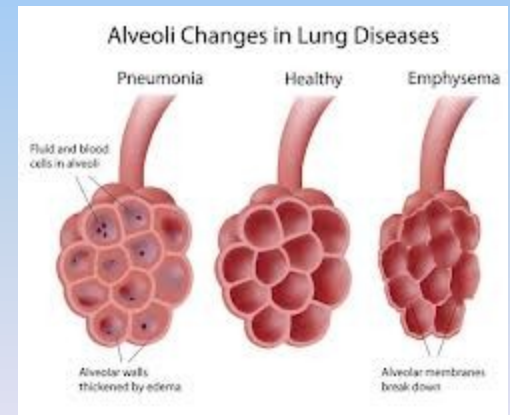
DÝCHACÍ SOUSTAVA

Anatomie:

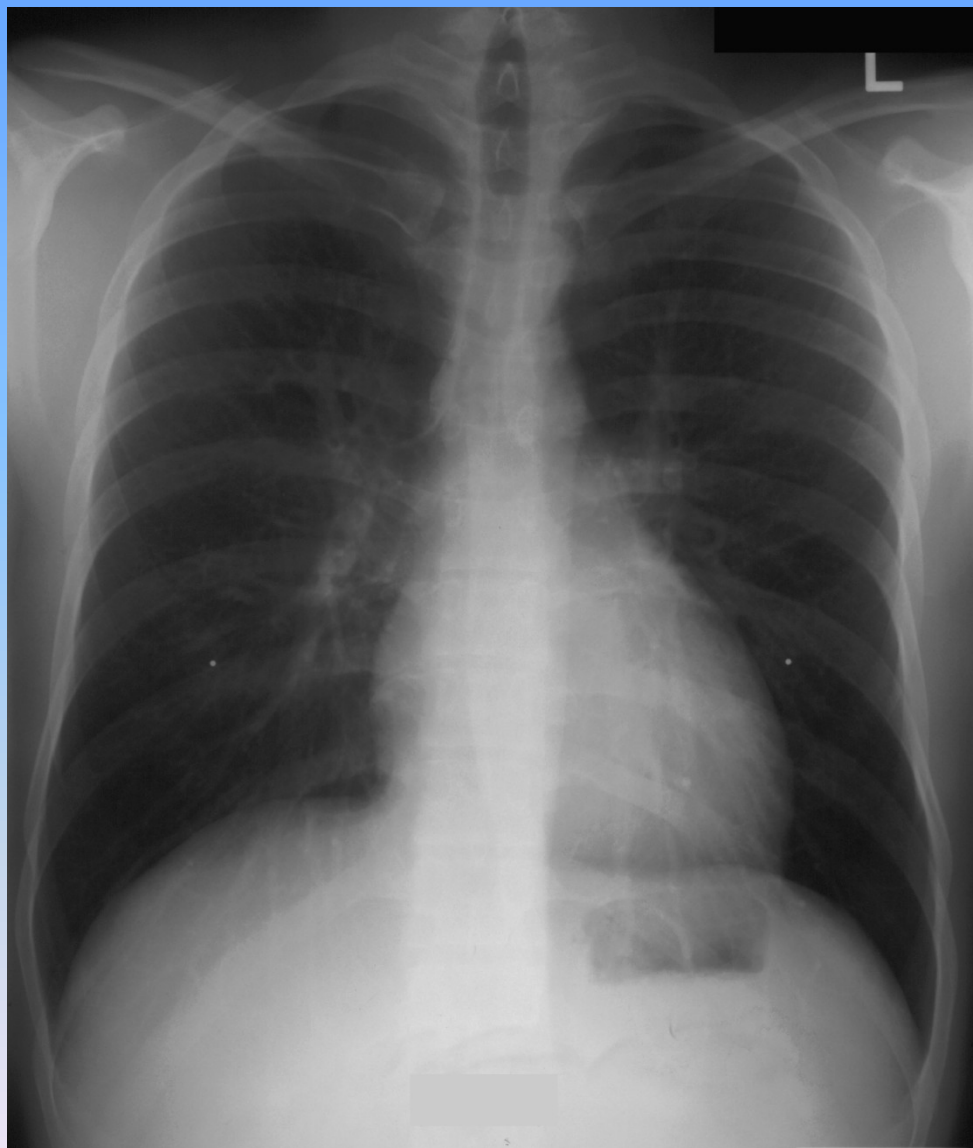
Kapacita (objem) plic:

- U dospělého člověka 2 - 6 litrů
  - U sportovců až 12 litrů
  - Minutový objem asi 7 l
  - Při zátěži se může až 8x zvýšit
-
- Aktivní plocha – 80 m² (bariera vzduch – krev)

DÝCHACÍ SOUSTAVA

DÝCHACÍ SOUSTAVA

DÝCHACÍ SOUSTAVA

Fyziologie:

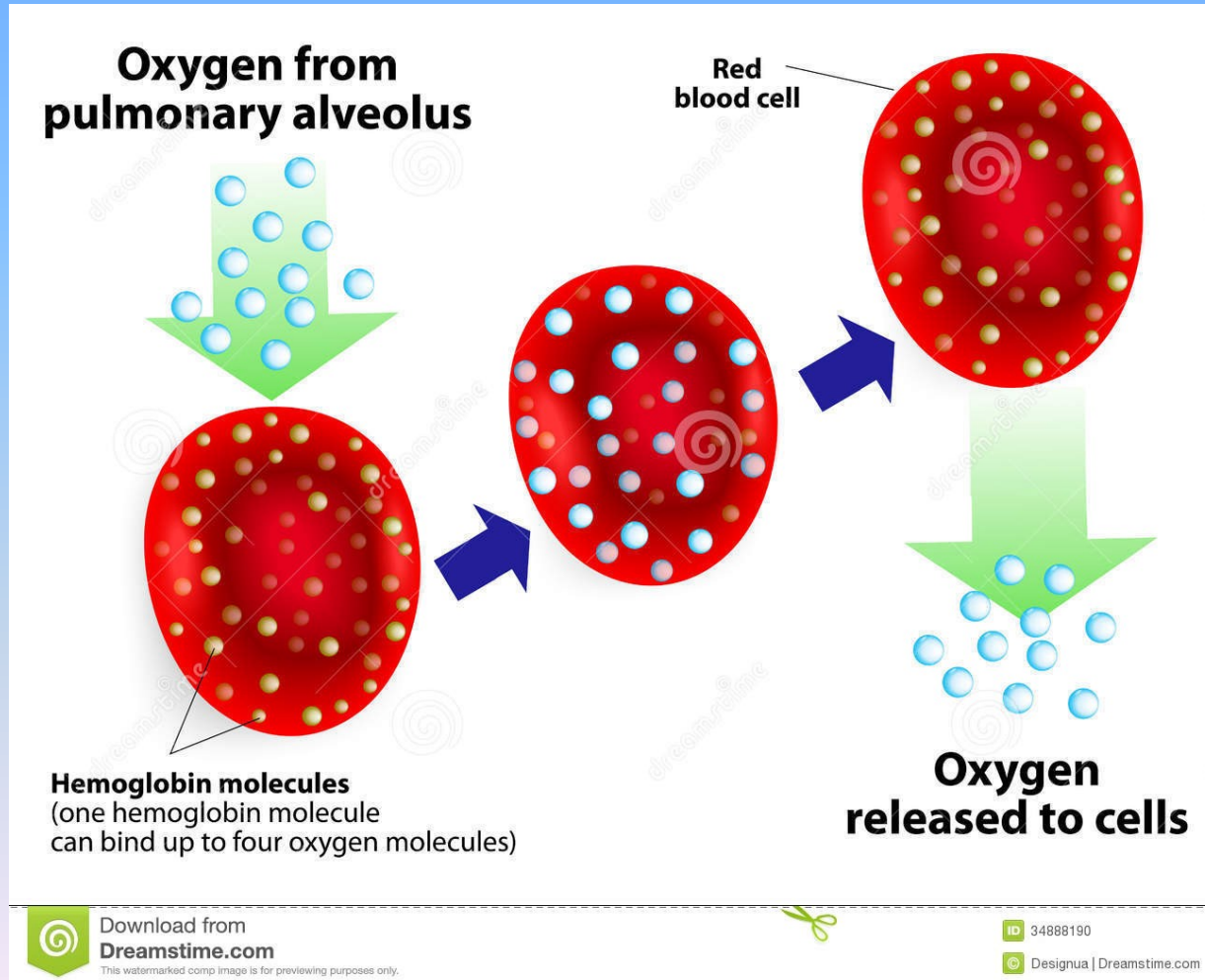
DÝCHACÍ SOUSTAVA

Fyziologie:

- Plíce se rozpínají pomocí dýchacích svalů: bránice, mezižeberních svalů, pomocných svalů (u astmatiků)
- Mrtvý prostor- vzduch v dýchacích cestách, nevyužitý vzduch
- Dýchání rozdělujeme na vnitřní (výměna O_2 a CO_2 mezi krví a orgánem) a vnější (výměna mezi člověkem a okolním prostředím)
- Další dělení je např. na ženské a mužské (ženy hrudník, muži břicho)
- Při kašli proudí vzduch kolem hlasivek rychlostí až 340 Km/h

DÝCHACÍ SOUSTAVA

Download from
Dreamstime.com

This watermarked comp image is for previewing purposes only.

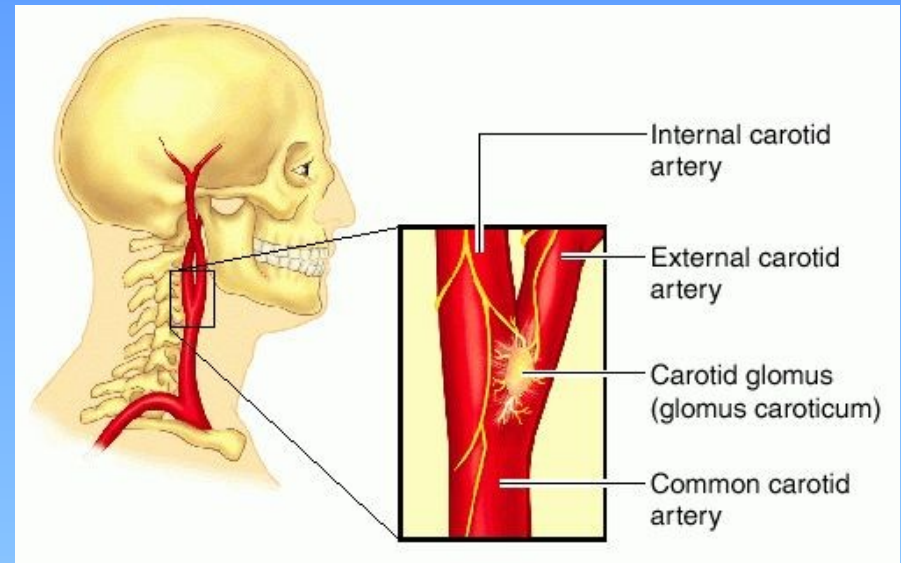
ID 34888190

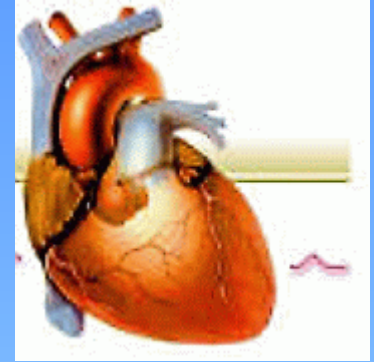
© Designua | Dreamstime.com

DÝCHACÍ SOUSTAVA

Dechová frekvence:

- 16 dechů za minutu muži
  - 18 dechů za minutu ženy
  - 25 dechů za minutu děti
  - 40 dechů za minutu kojenci
-
- Ve vzduchu je cca 21% O₂ – to nadechneme
  - Vydechujeme asi 16% O₂ ⇒ použití pro umělé dýchání (glomus caroticum) – „knock-out“

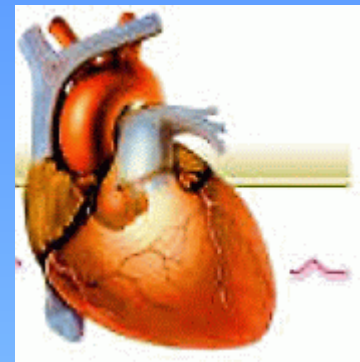
ANATOMIE A FYZIOLOGIE

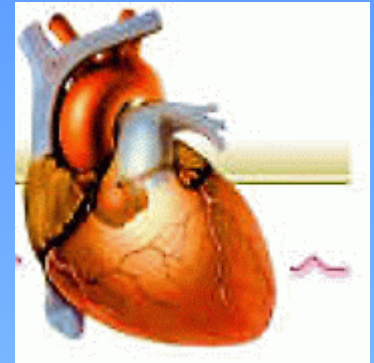
Orgánové soustavy:

- Kůže
- Opěrná a pohybová
- Krev
- Dýchací
- Srdečně-cévní
- Trávící
- Vylučovací
- Rozmnožovací (mužská, ženská)
- Řídící (nervová, humorální)

SRDEČNĚ-CÉVNÍ SOUSTAVA

Anatomie:

SRDEČNĚ-CÉVNÍ SOUSTAVA

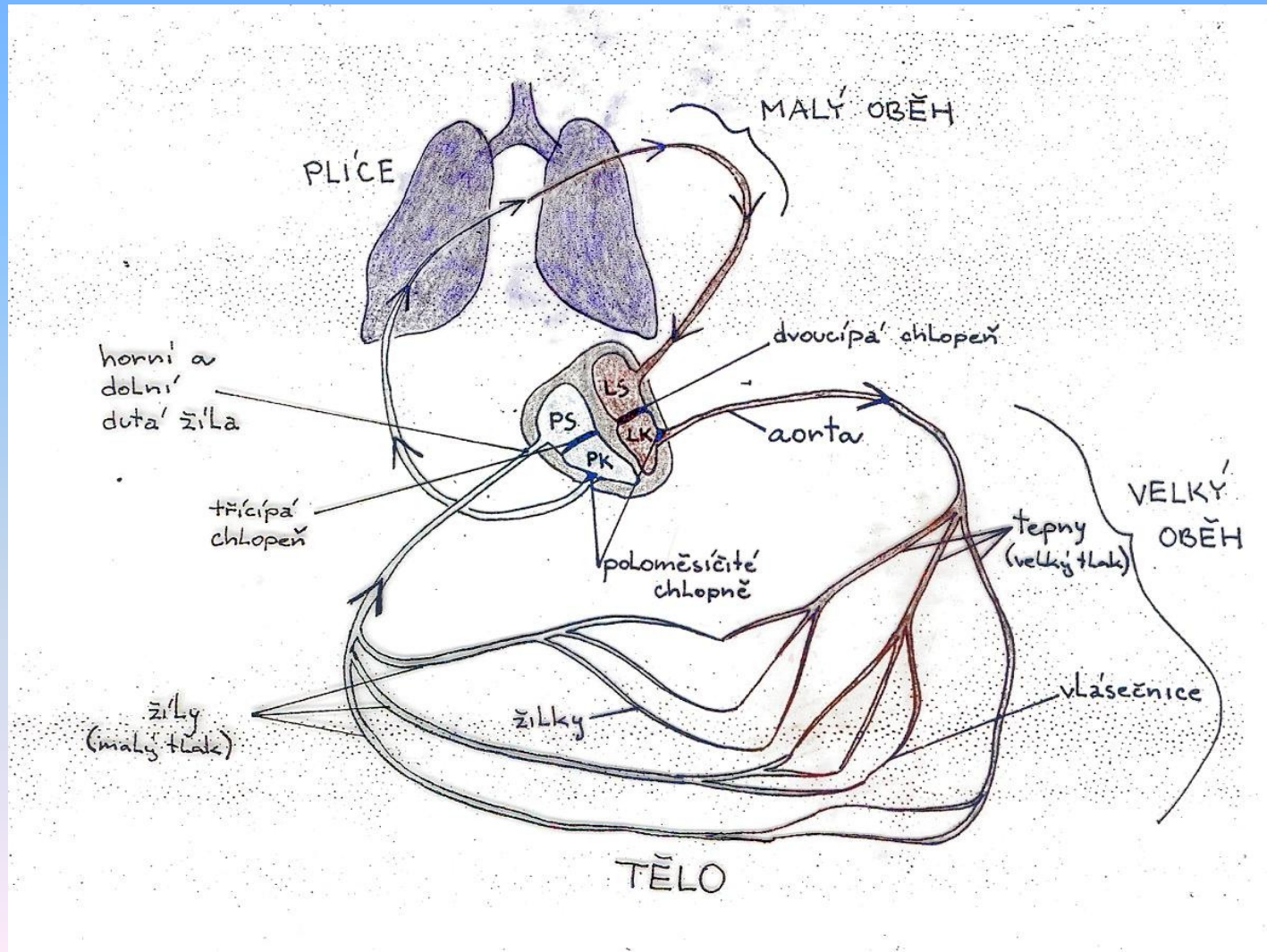
Anatomie:

- Srdce-dutý svalnatý orgán, čerpadlo
- Tepny-silnostěnné trubice
- Žíly-tenkostěnné trubice
- Vlasečnice-velmi drobné trubice

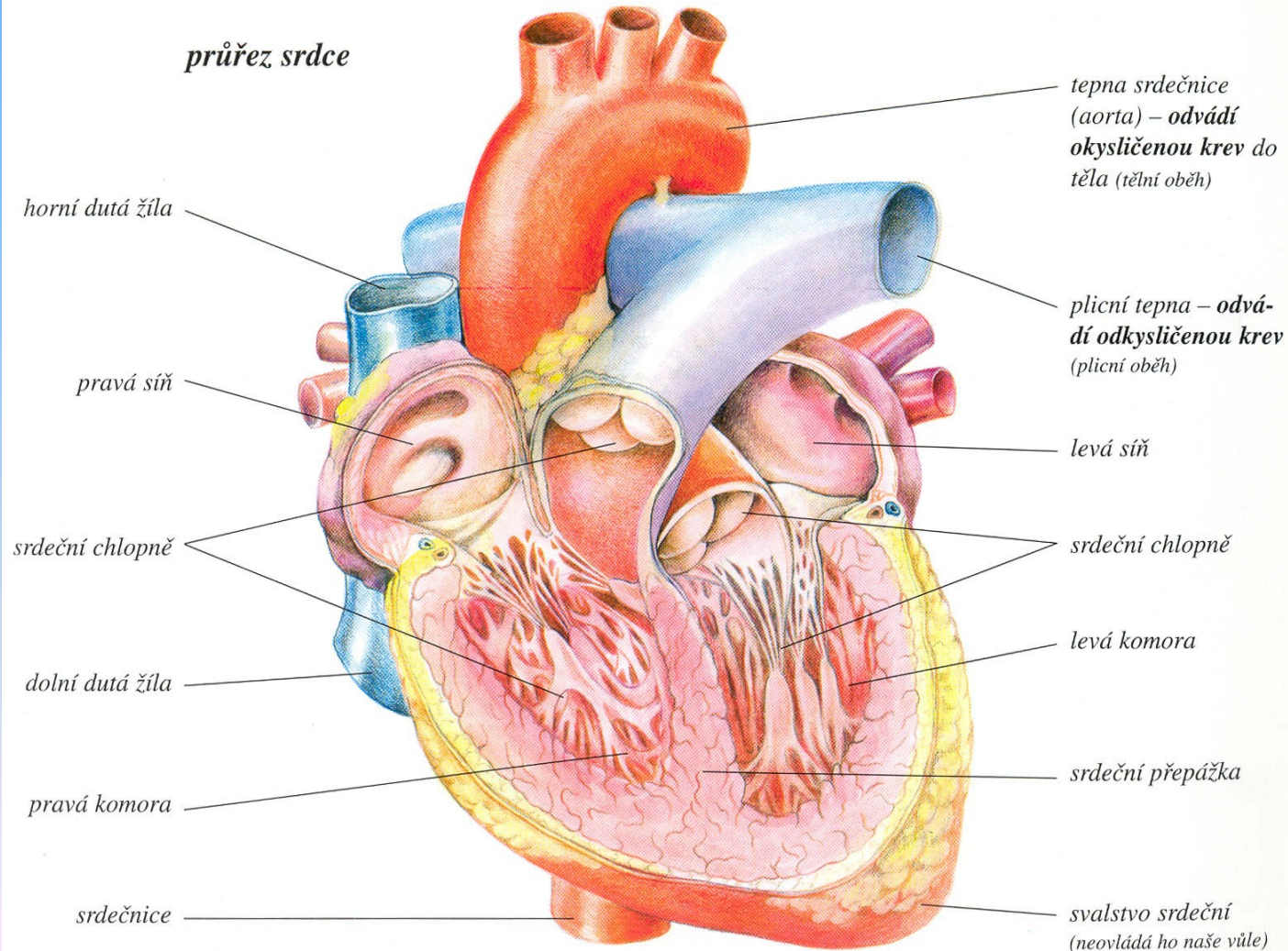
Malý krevní oběh – srdce, plíce

Velký krevní oběh – srdce, orgány

SRDEČNĚ-CÉVNÍ SOUSTAVA

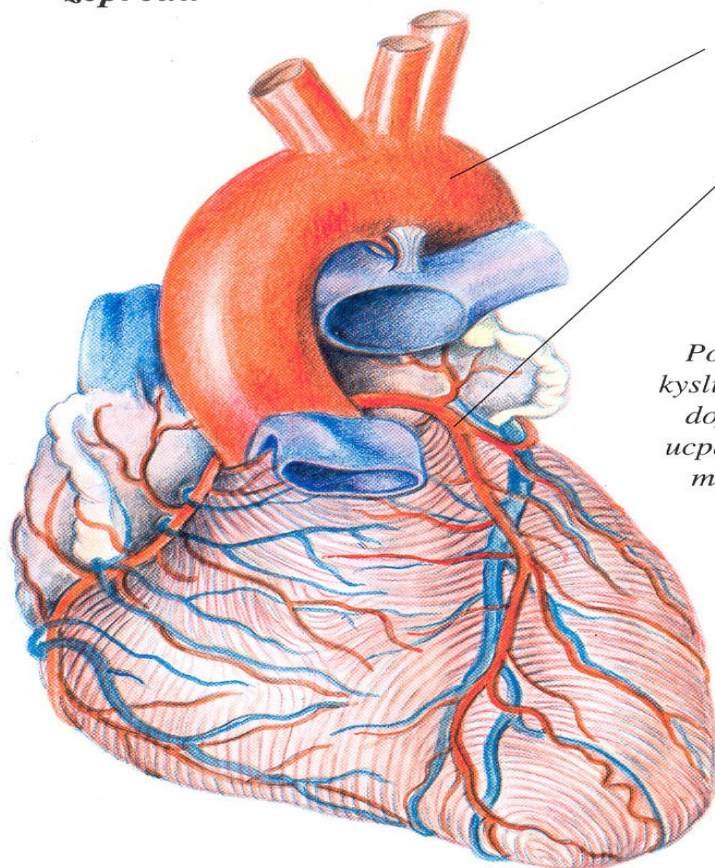
SRDEČNĚ-CÉVNÍ SOUSTAVA

SRDEČNĚ-CÉVNÍ SOUSTAVA

Srdce

zepředu

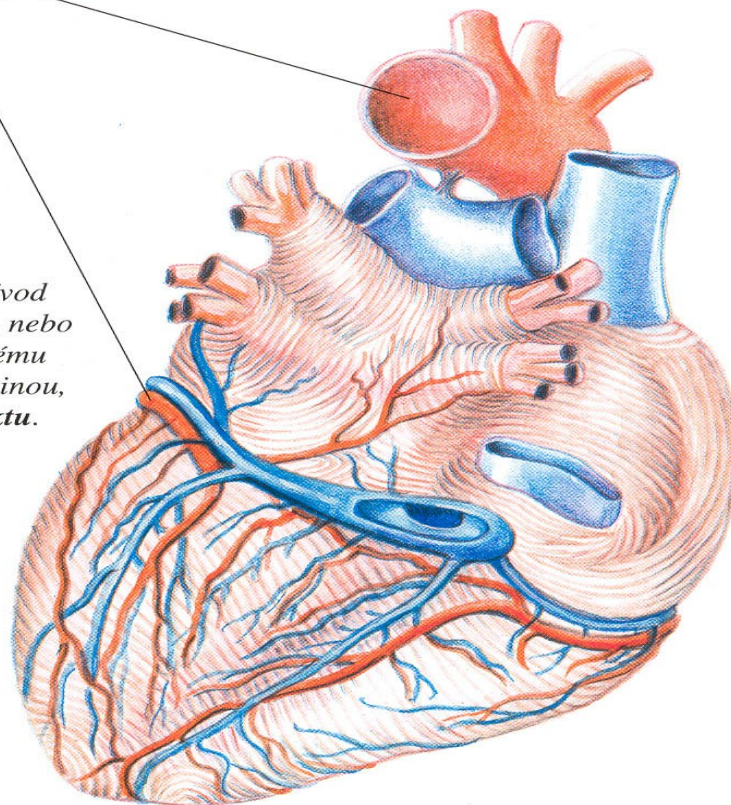

*tepna – srdečnínice
(aorta)*

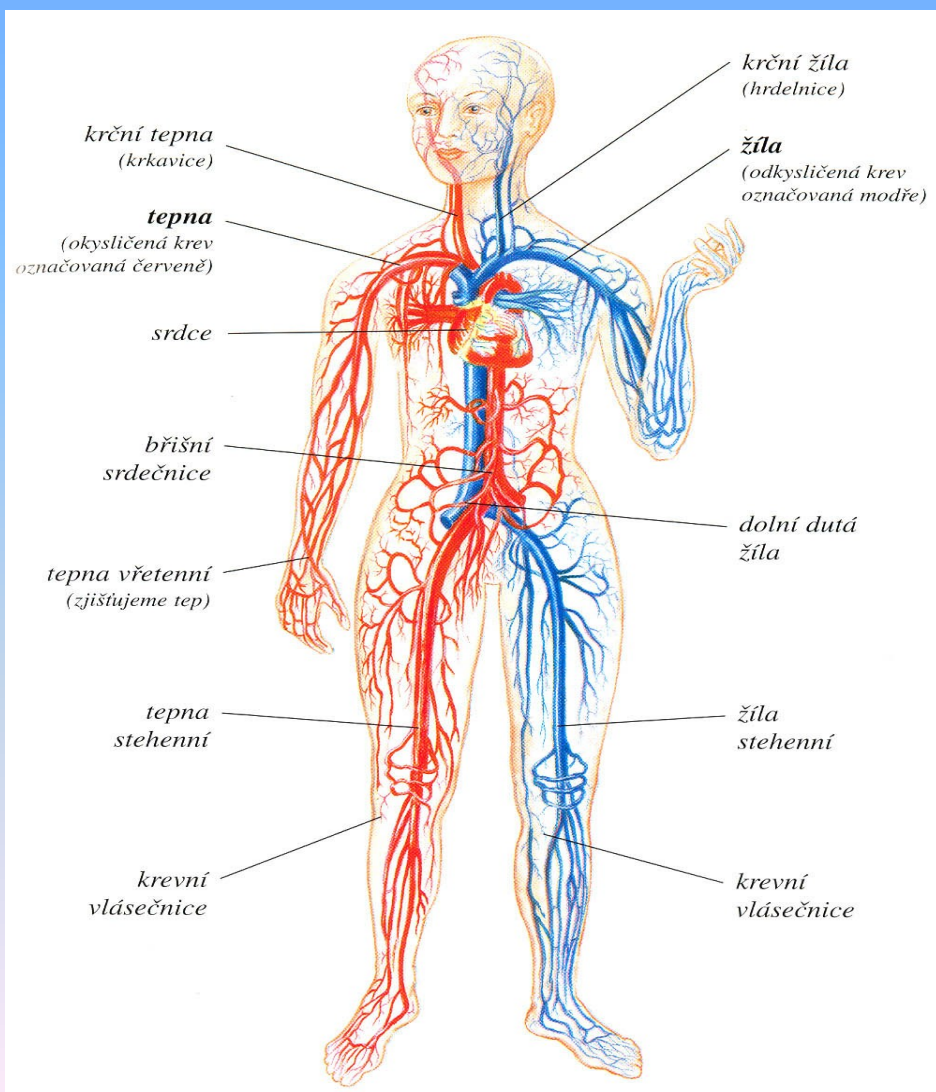
*věnčité tepny
vyživují srdce*

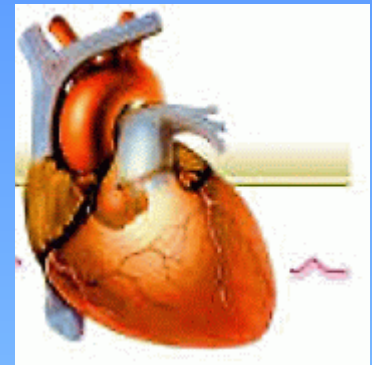
*Pokud je v nich přívod
kyslíku nedostatečný, nebo
dojde k mechanickému
ucpání krevní sraženinou,
může dojít k **infarktu**.*

zezadu

SRDEČNĚ-CÉVNÍ SOUSTAVA

SRDEČNĚ-CÉVNÍ SOUSTAVA

Fyziologie:

- Srdce-dutý svalnatý orgán, pracuje jako pumpa, levá část pumpuje okysličenou krev k orgánům, pravá část žene odkysličenou krev do plic
- Tepny-silnostěnné trubice, rozvádí krev
- Žíly-tenkostěnné trubice svádí krev
- vlásečnice-velmi drobné trubice, umožňují výměnu látkovou v orgánech

Malý krevní oběh – srdce, plíce

Velký krevní oběh – srdce, orgány

TRÁVICÍ SOUSTAVA

Anatomie a fyziologie:

TRÁVICÍ SOUSTAVA

Anatomie a fyziologie:

- **Dutina ústní:**
  - zuby – mechanická úprava potravy (sklovina)
  - slinné žlázy – sliny (alfa amyláza – trávení cukrů)
- **Hltan**
- **Jícen** (3 místa zúžení)
- **Žaludek:** 2 typy – (hákovitý tvar J, býčí roh)
  - HCl a pepsin (rozklad bílkovin, trávení tuků)
  - pokračování mechanického zpracování potravy

TRÁVICÍ SOUSTAVA

Anatomie a fyziologie:

➤ Dvanáctník:

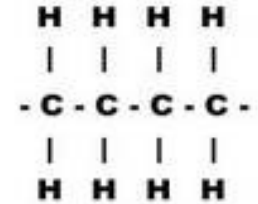
zde ústí vývod slinivky, žlučníku, pokračování chemického zpracování potravy

➤ Tenké střevo:

klky, mikroklky – vstřebávání bílkovin, tuků a cukrů, některých vitamínů a malé části vody (lačník, kyčelník)

➤ Tlusté střevo:

zahušťování obsahu střeva, vstřebávání vody, minerálů, vitamínů, bohatě osídlené mikroby (produkce vitamínů, ochrana)

TRÁVÍCÍ SOUSTAVA

Anatomie a fyziologie:

➤ Konečník

➤ Játra: (portální oběh)

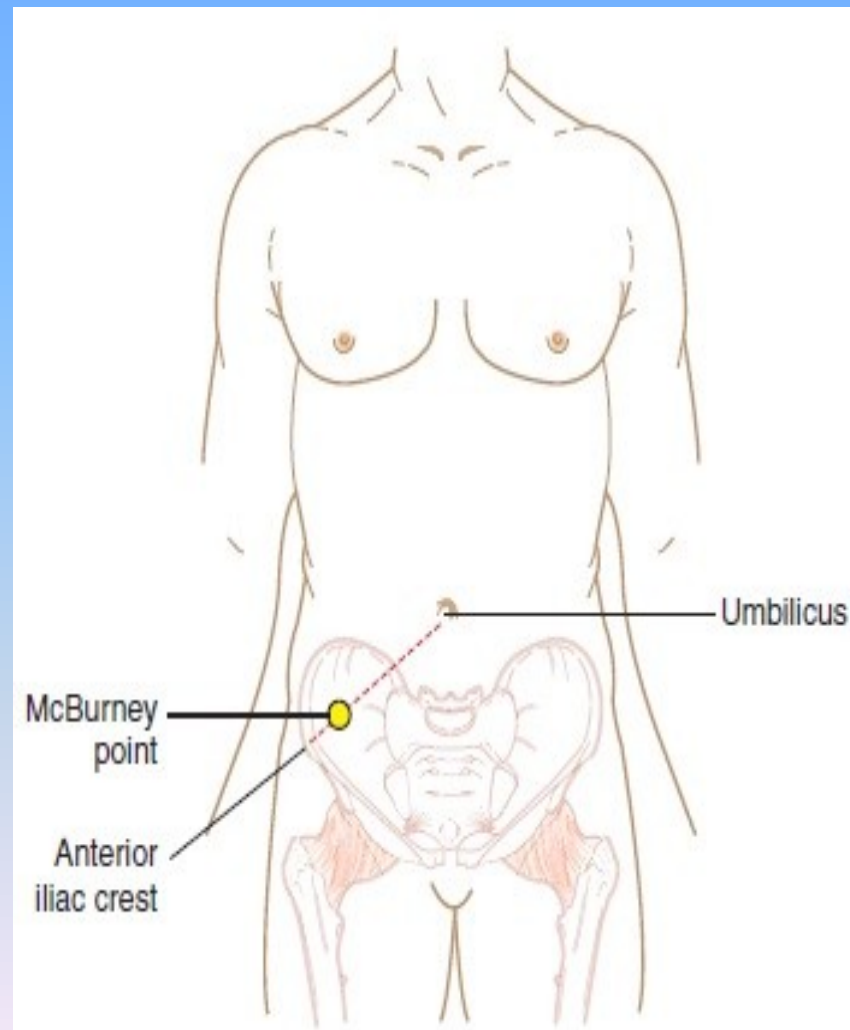
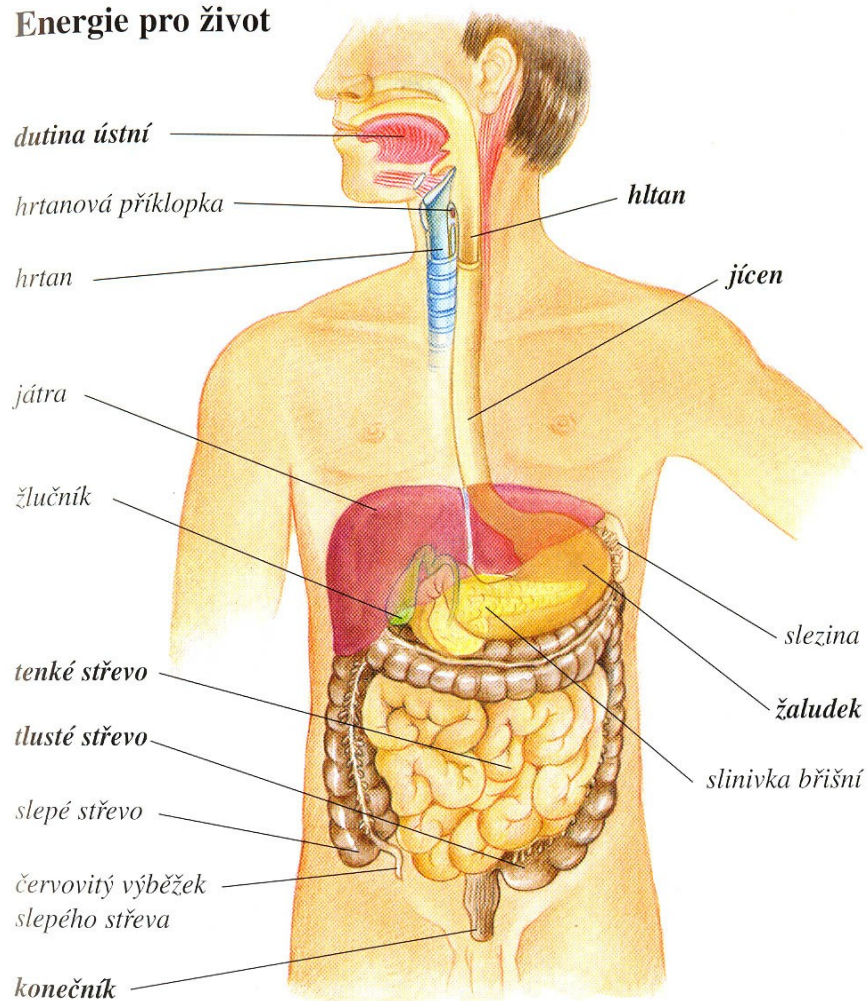
veškerá krev z trávicí soustavy prochází nejprve játry, kde dochází k prvotnímu zpracování přijatých látek, **produkce žluči**, odstraňování toxických látek

➤ Slinivka:

produkuje HCO_3^- – hydrogen- uhličitan (neutralizace žaludečních kyselin), trypsin, lipázu, amylázu

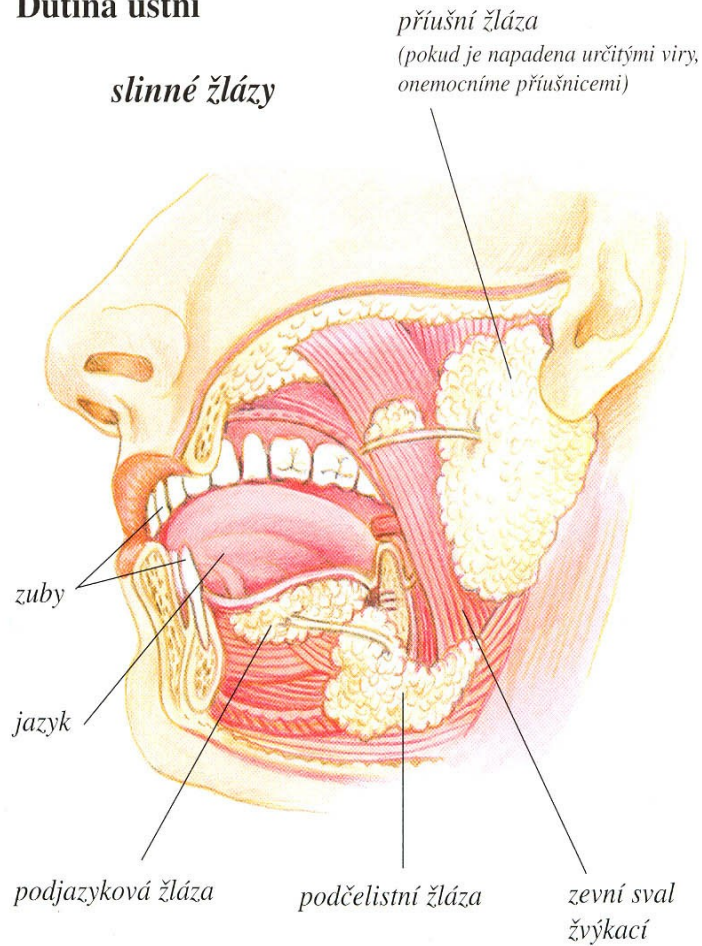
TRÁVICÍ SOUSTAVA

Energie pro život

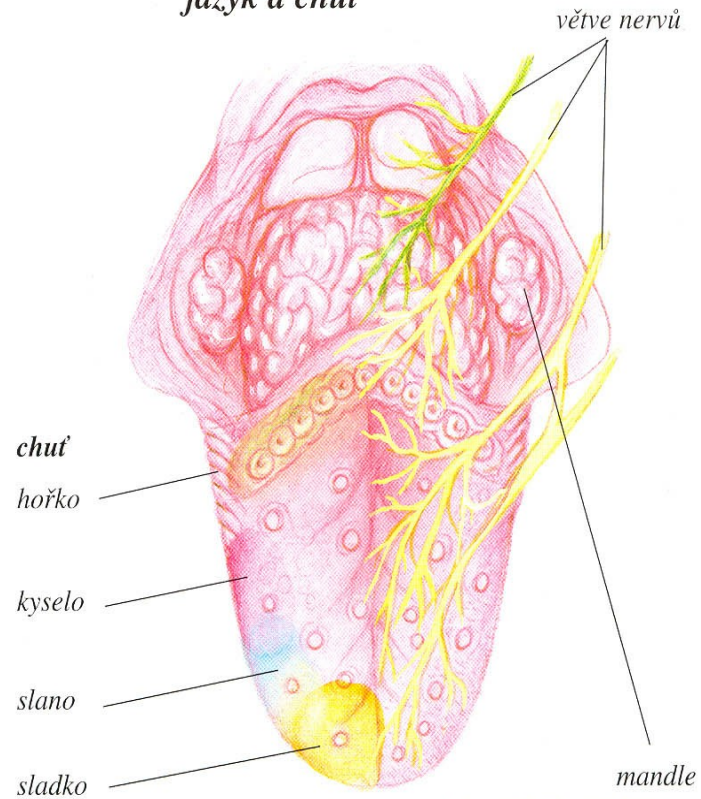

TRÁVICÍ SOUSTAVA

Dutina ústní

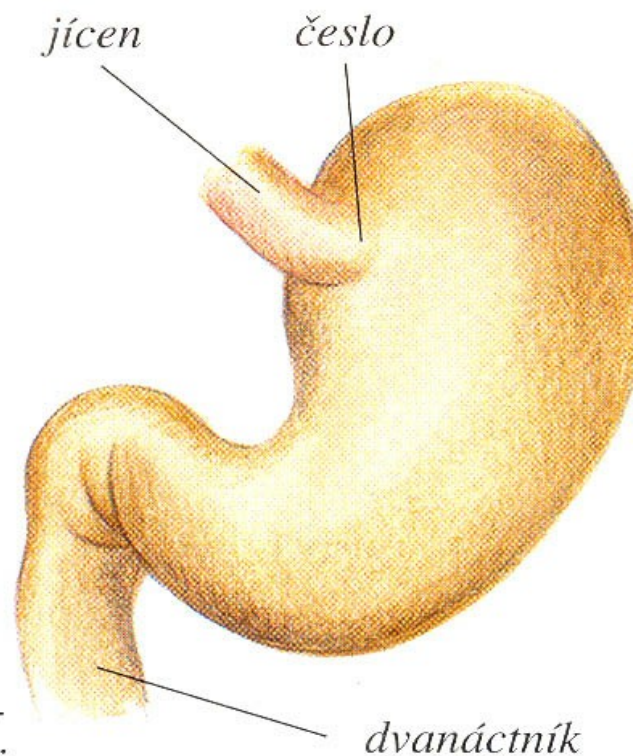
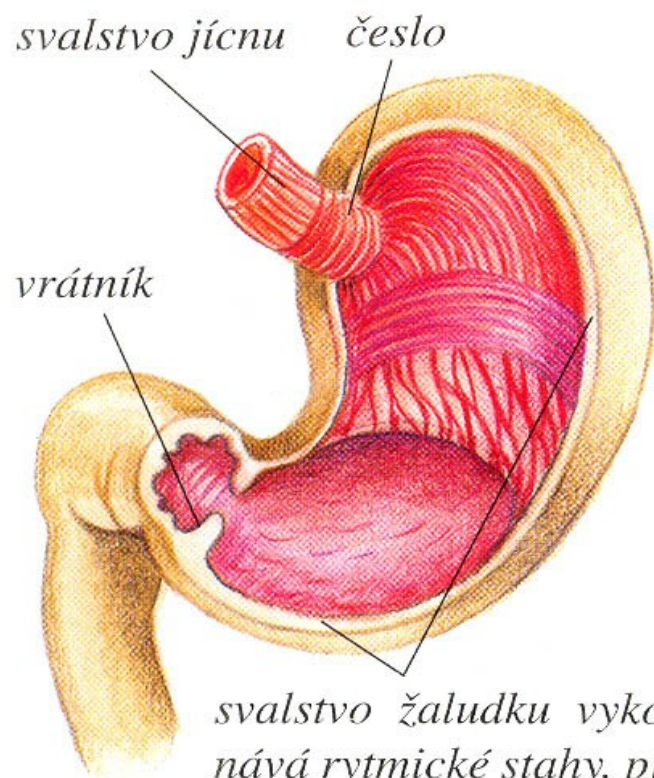
jazyk a chuť

(Vazivový útvar s četnými bílými krvinkami – první zábrana pro zachycení mikrobu. Časté jsou jejich záněty – zvětšují se. Při některých infekcích se jejich prostřednictvím naopak nákaza do těla dostává.)

TRÁVICÍ SOUSTAVA

hladké svalstvo žaludku

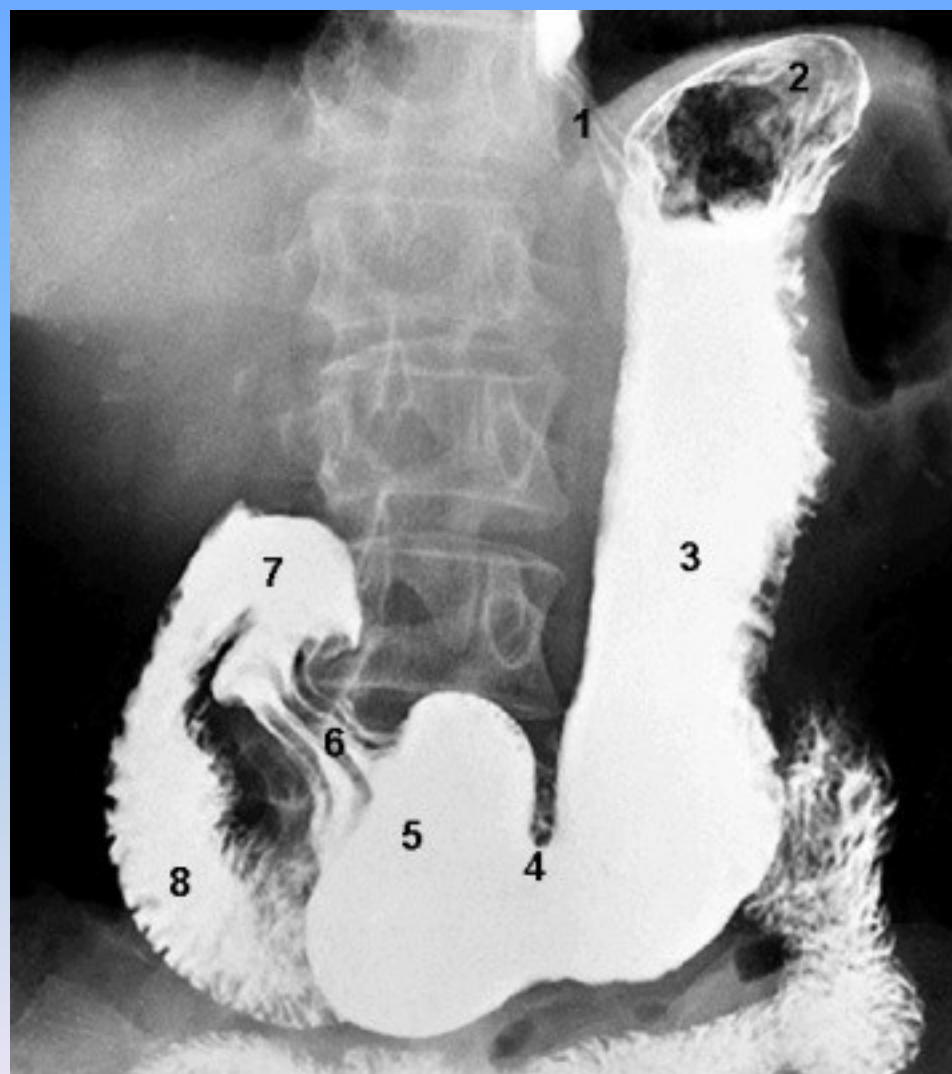

svalstvo žaludku vykonává rytmické stahy, při kterých se promíchává potrava se žaludečními šťávami

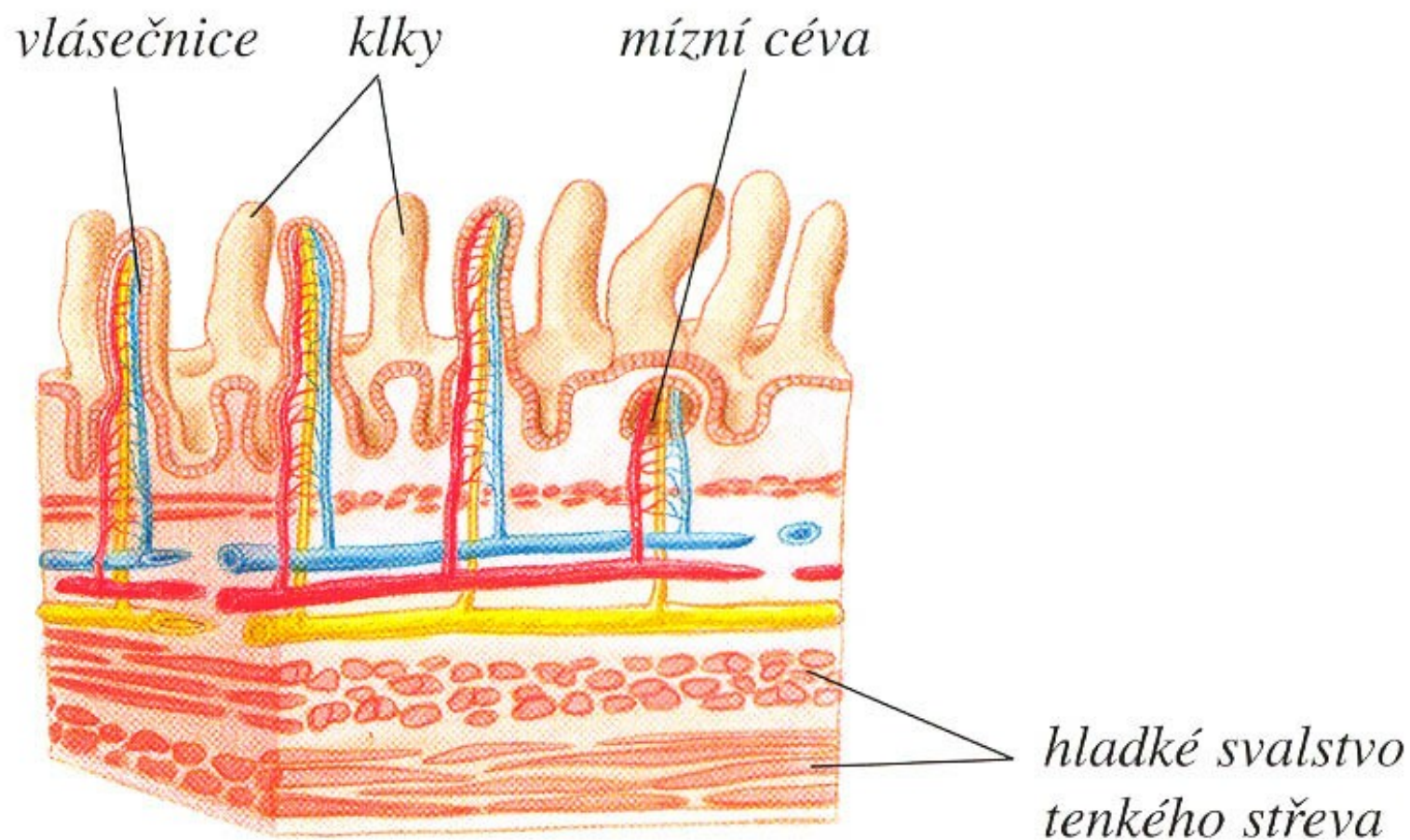
TRÁVICÍ SOUSTAVA

Kontrastní RTG
žaludku (hákovitý
typ)

Kontrastní látka
 BaSO_4 (baryová
kaše)

TRÁVICÍ SOUSTAVA

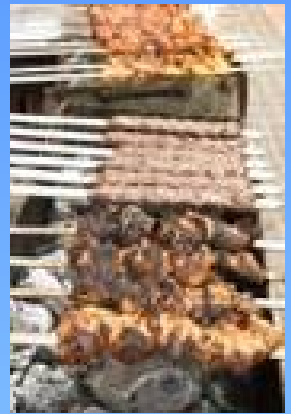
TRÁVÍČÍ SOUSTAVA

Fyziologie:

- Zajištění přívodu živin a odchodu zplodin
- Přívod vody

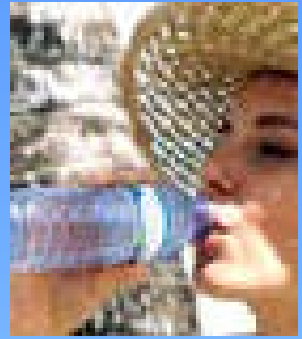
Činnost trávicí soustavy lze rozdělit na:

- Trávení (po dvanáctník)
- Vstřebávání (od tenkého střeva)

VYLUČOVACÍ SOUSTAVA

Anatomie:

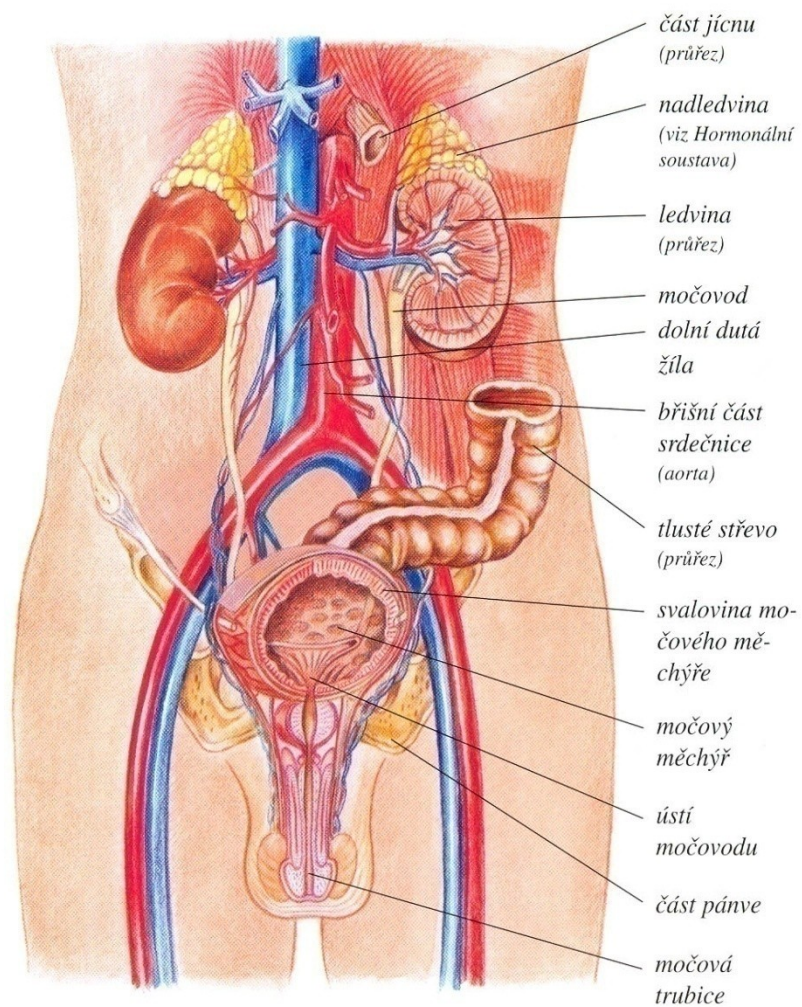
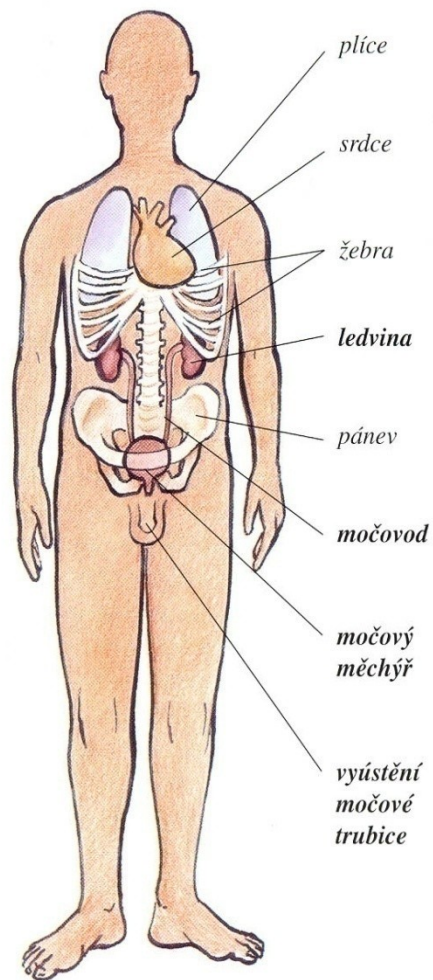
VYLUČOVACÍ SOUSTAVA

Anatomie:

- Ledviny - párový orgán po stranách bederní páteře, citlivý na prochlazení
- Močovody - tenkostěnné trubice, vedoucí od ledvin do močového měchýře
- Močový měchýř - dutý svalnatý orgán, objem 300-800 ml, u žen větší a širší než u mužů
- Močová trubice - u žen 4 -5 cm, u mužů 15 cm, svěrač

VYLUČOVACÍ SOUSTAVA

VYLUČOVACÍ SOUSTAVA

VYLUČOVACÍ SOUSTAVA

Fyziologie:

- Ledviny - dochází k filtraci krve, odstranění toxických látek a nadbytečné vody (glomerulus), hospodaření s minerály, nefron - filtrace minerálů a vody
- Močovod - odvádí moč z ledvin do měchýře
- Močový měchýř - hromadění moči (Tycho Brahe)
- Močová trubice - u žen 4 -5 cm, u mužů 15 cm, svěrač - zajišťuje periodický, kontrolovaný odchod moči

VYLUČOVACÍ SOUSTAVA

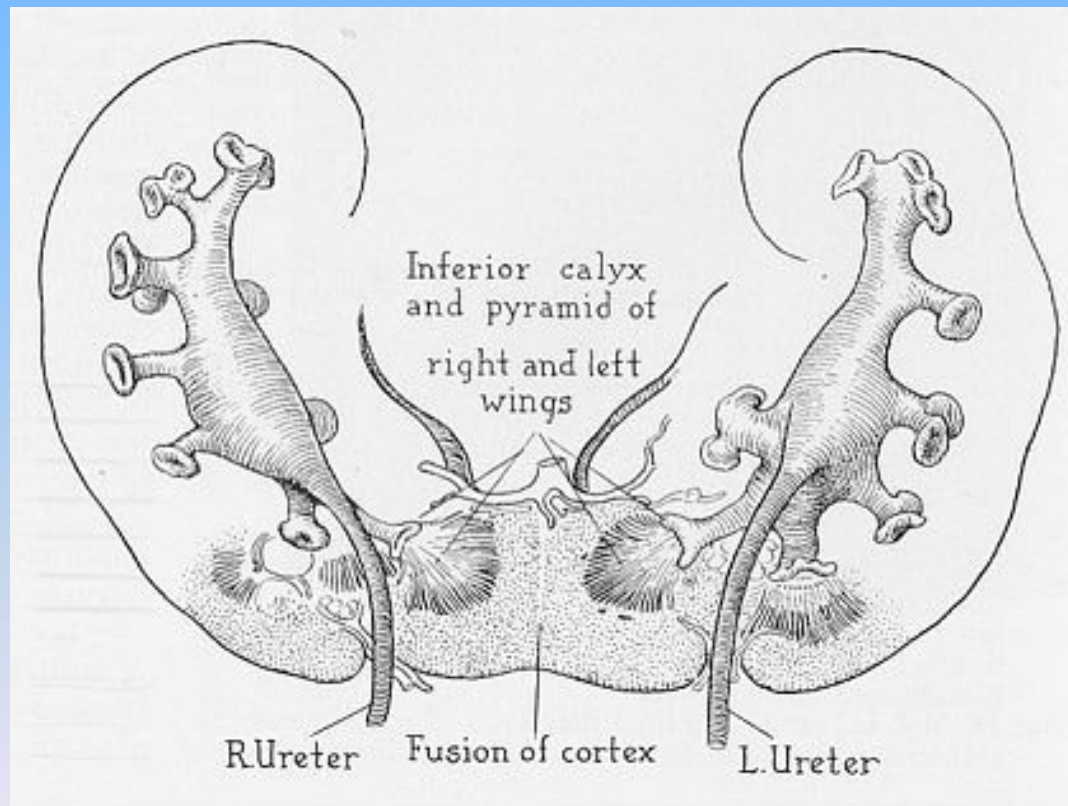

Vývojové vady ledvin:

- **Ren duplex** – zvýšený počet ledvin
- **Ureter duplex** – zdvojení močovodů
- **Ren arcuatus** – srůst dolních polů ledvin (viz. obrázek)
- **Ren migrans** – rozvolnění aparátu udržující ledvinu na místě
- **Ageneze ledvin** – uni-, bilatelární

VYLUČOVACÍ SOUSTAVA

Vývojové vady ledvin:

ROZMNOŽOVACÍ SOUSTAVA MUŽSKÁ

Anatomie a fyziologie:

ROZMNOŽOVACÍ SOUSTAVA MUŽSKÁ

Anatomie a fyziologie:

- Dvě **varlata** umístěna v šourku (nižší teplota), produkují mužské pohlavní buňky
- **Spermie** přenáší genetickou informaci X nebo Y, patří k nejmenším buňkám lidského těla, pohybují se pomocí bičíku a pomocí alkalické látky produkované předstojnou žlázou zvanou také
- **Prostata** – její sekret neutralizuje kyselé prostředí v pochvě a tím umožňuje spermiím přežít

ROZMNOŽOVACÍ SOUSTAVA MUŽSKÁ

Anatomie a fyziologie:

- **Dvě nadvarlata**
- **Chámovod** umožňuje přesun spermií z varlat do močové trubice
- **Močová trubice** (pyj)
- **Funkce:** rozmnožovací

ROZMNOŽOVACÍ SOUSTAVA ŽENSKÁ

Anatomie a fyziologie:

ROZMNOŽOVACÍ SOUSTAVA ŽENSKÁ

Anatomie a fyziologie:

- **Dva vaječníky** umístěné v břišní dutině produkují pravidelně střídavě vajíčka
- **Vajíčko** je zachyceno
- **Fimbriemi**
- **Vejcovodem** se dostává do
- **Dělohy**, po oplodnění se usazuje v
- **Děložní sliznici**, není –li oplodněno, odchází s
- **Menstruačním krvácením**
- **Pochvou**

ROZMNOŽOVACÍ SOUSTAVA ŽENSKÁ

Anatomie a fyziologie:

- **Menstruační cyklus:** 1. – 5. den odchází odumřelá děložní sliznice spolu s neoplozeným vajíčkem ve formě menstruačního krvácení, poté se vytvoří nová slizniční vrstva tak, aby byla schopna zachytit 12. den oplodněné vajíčko, nedojde-li k oplodnění vajíčka, sliznice posléze degeneruje a opět odchází na počátku dalšího cyklu (28 dní)
- **Ovulační cyklus:** 12. den dozrává vajíčko, které je schopno oplodnění několik málo dní.

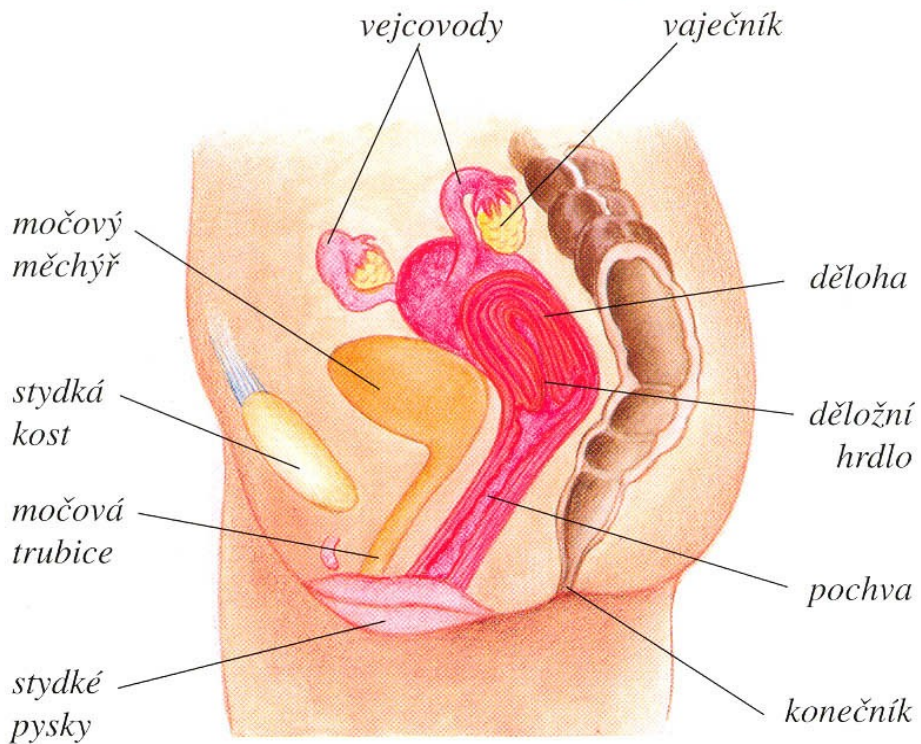
ROZMNOŽOVACÍ SOUSTAVA ŽENSKÁ

Anatomie a fyziologie:

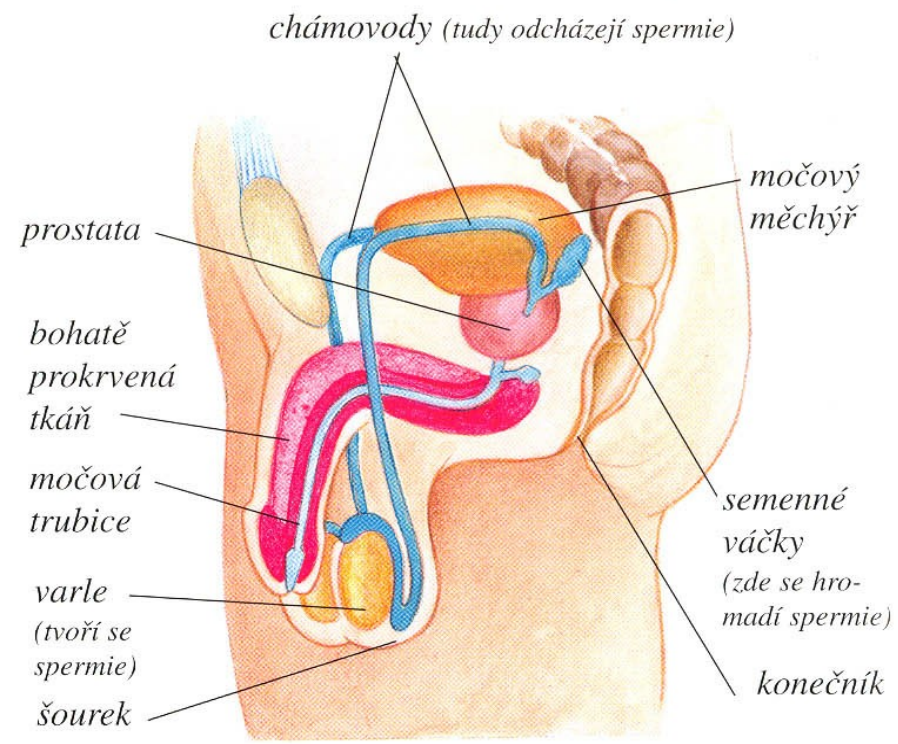
- Tyto **periodické změny** jsou řízeny změnami hladin ženských pohlavních hormonů
- **Estrogenů a gestagenů**
- **Koncepce:** k oplodnění zralého vajíčka je třeba dostatečného množství spermatu (alespoň 5 ml), obsahujícího kvalitní spermie
- K oplodnění je třeba **zralé vajíčko, průchodné vejcovody, zdravá a připravená děloha**
- K oplodnění může dojít jen několik málo dní v období **ovulace**
- Antikoncepce: mužská - bariérová, mentální
ženská - bariérová, hormonální, výpočet plodných a neplodných dnů, chirurgická

ROZMNOŽOVACÍ SOUSTAVA

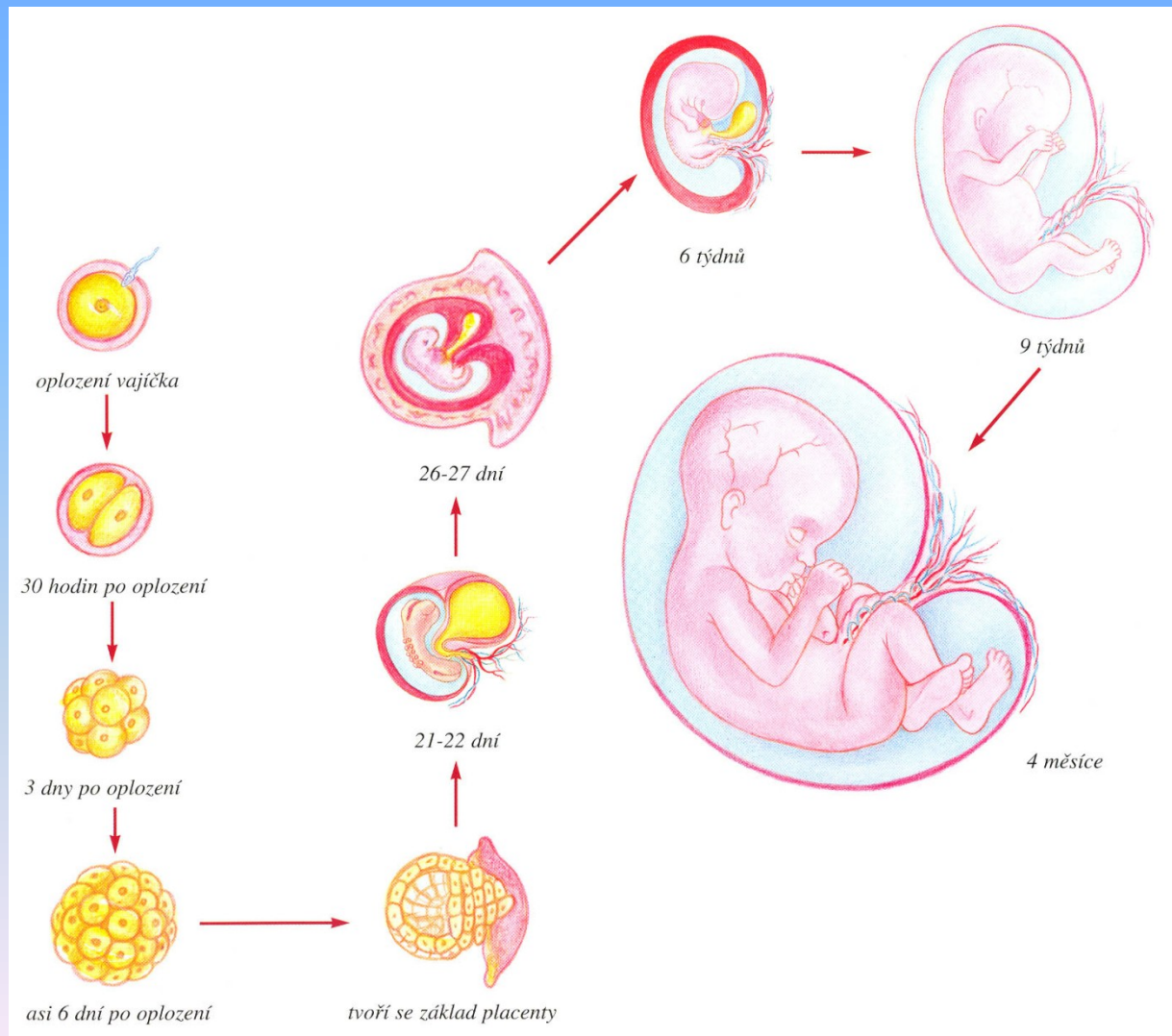
ženské rozmnožovací orgány

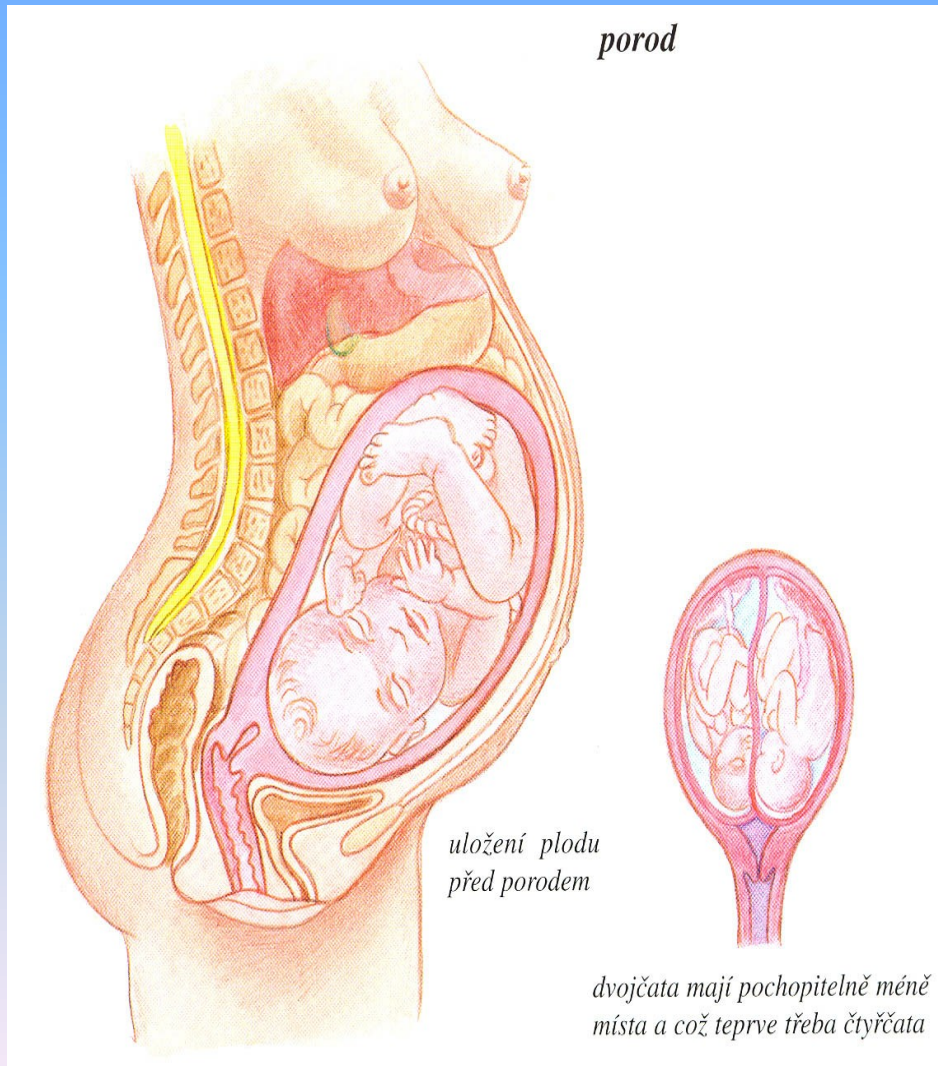
mužské rozmnožovací orgány

ROZMNOŽOVACÍ SOUSTAVA ŽENSKÁ

ROZMNOŽOVACÍ SOUSTAVA ŽENSKÁ

ŘÍDÍCÍ SOUSTAVY

Hormonální soustava

soustava žláz s vnitřní sekrecí, produkce hormonů
Vývojově starší

Nervová soustava (CNS, PNS)

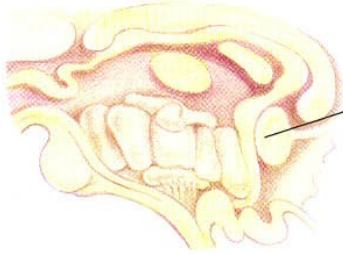
mozek, prodloužená mícha, nervy

Žlázy s vnitřním vylučováním (sekrecí)

vylučují hormony přímo do krevního oběhu nebo do tkáňové tekutiny

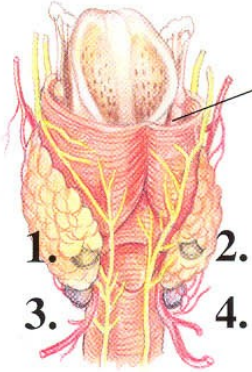
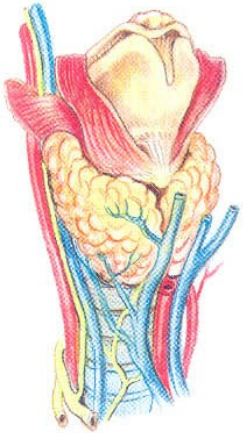
hypotalamus

část mozku, která řídí činnost útrobního nervstva a zajišťuje i sešranost nervové soustavy s látkovým řízením organismu

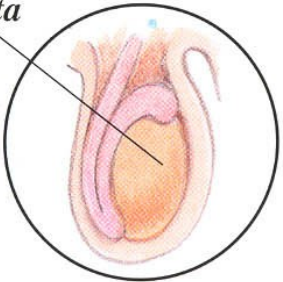

štítná žláza zepředu

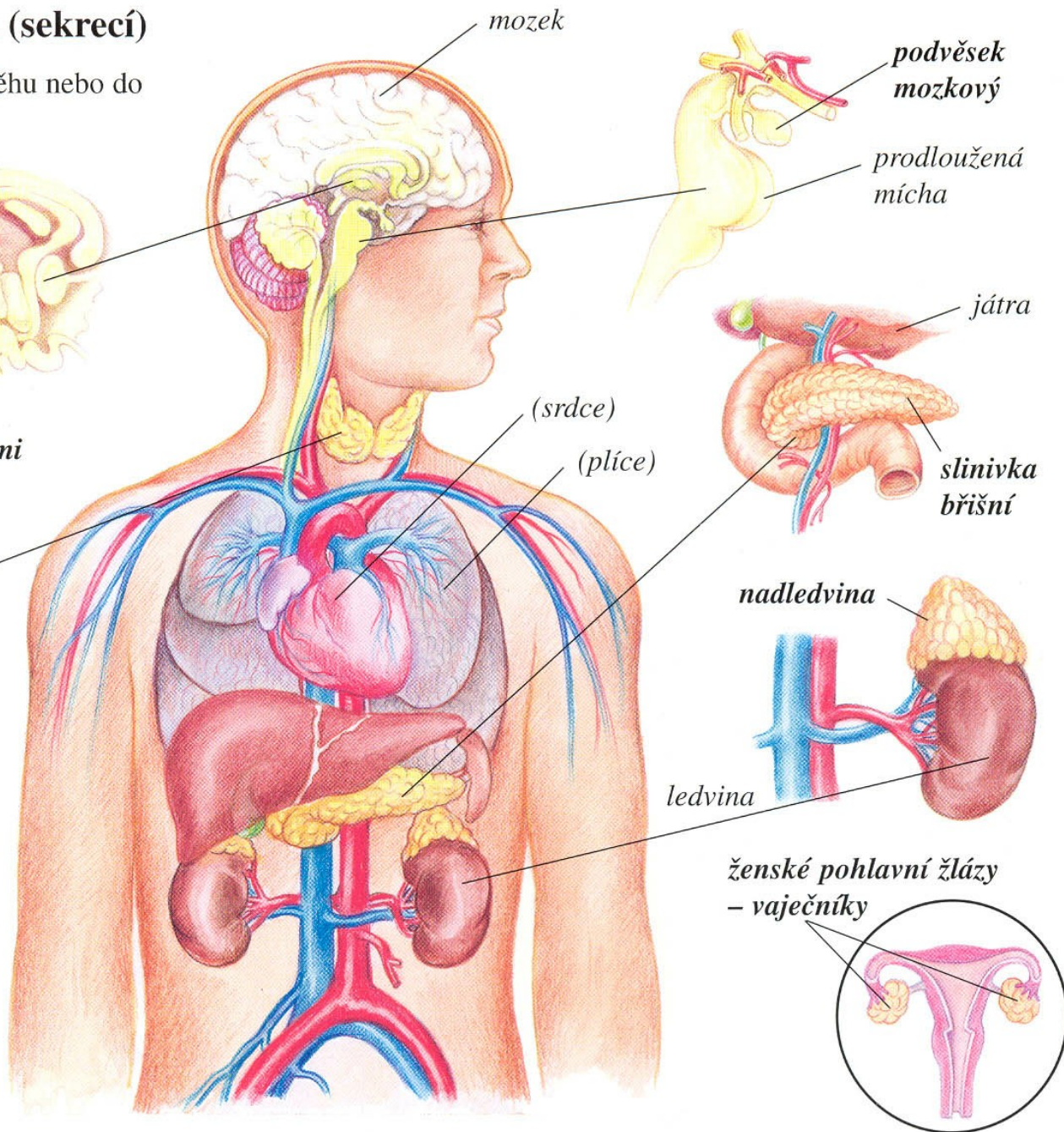
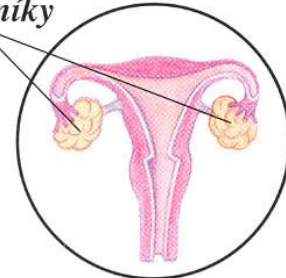
zezadu se čtyřmi
příštítnými žlázami

mužské pohlavní žlázy
– varlata

ženské pohlavní žlázy
– vaječníky

HORMONÁLNÍ ŘÍDÍCÍ SOUSTAVA

➤ **Podvěsek mozkový (hypofýza)**

řídí funkce ostatních žláz s vnitřní sekrecí

Adenohypofýza:

různé typy buněk – každá secernuje svůj hormon

Gonadotropní buňky (FSH, LH – u mužů ICSH),

Somatotropní (STH – růstový hormon),

Kortikostimulující hormon (Kortikotropin)

Štítnou žlázu stimulující hormon (TSH)

(Prolaktin)

Neurohypofýza:

hospodaření s vodou - *Antidiuretický hormon (ADH)*

Oxytocin – stahy dělohy při porodu

HORMONÁLNÍ ŘÍDÍCÍ SOUSTAVA

➤ Štítná žláza

hormony, *Kalcitonin (vápník)* *Tyroxin (surfaktant)* a *Trijodtyronin*

řídí vyzrávání nervové tkáně a energetický metabolismus (jód) - nedostatek v mládí vede ke kretenismu

pokud ho je málo - člověk bývá studený, pasivní
pokud ho je nadbytek - člověk může být agresivní, akční

Schopnost vychytávat jodidové anionty důležité také pro diagnostické účely

HORMONÁLNÍ ŘÍDÍCÍ SOUSTAVA

➤ **Nadledviny**

kůra (*kortisol, aldosteron* - hospodaření s minerály)
dřeň (*nor*)*adrenalin* - stresový hormon

➤ **Pohlavní žlázy - varlata**

testosteron (svaly, vousy, chlupy, hlubší hlas)

➤ **Pohlavní žlázy - vaječníky**

estrogeny, gestageny (svaly, udržování těhotenství)

➤ **Slinivka**

inzulin, glukagon - hospodaření s cukrem

HORMONÁLNÍ ŘÍDÍCÍ SOUSTAVA

➤ **Příštítná tělíska**

Tělíska jsou čtyři nazad od štítné žlázy (identifikace složitá chirurgové podle přívodné arterie)

hormon *Parathormon* řídí hospodaření s Ca, 4 ks

➤ **Střevo**

produkuje několik hormonů

➤ **Brzlík**

vyzrávání bílých krvinek – *nepatří mezi žlázy s vnitřní sekrecí (v pubertě startuje involuce)*

NERVOVÁ ŘÍDÍCÍ SOUSTAVA

autonomní soustava.....volní soustava

reflex

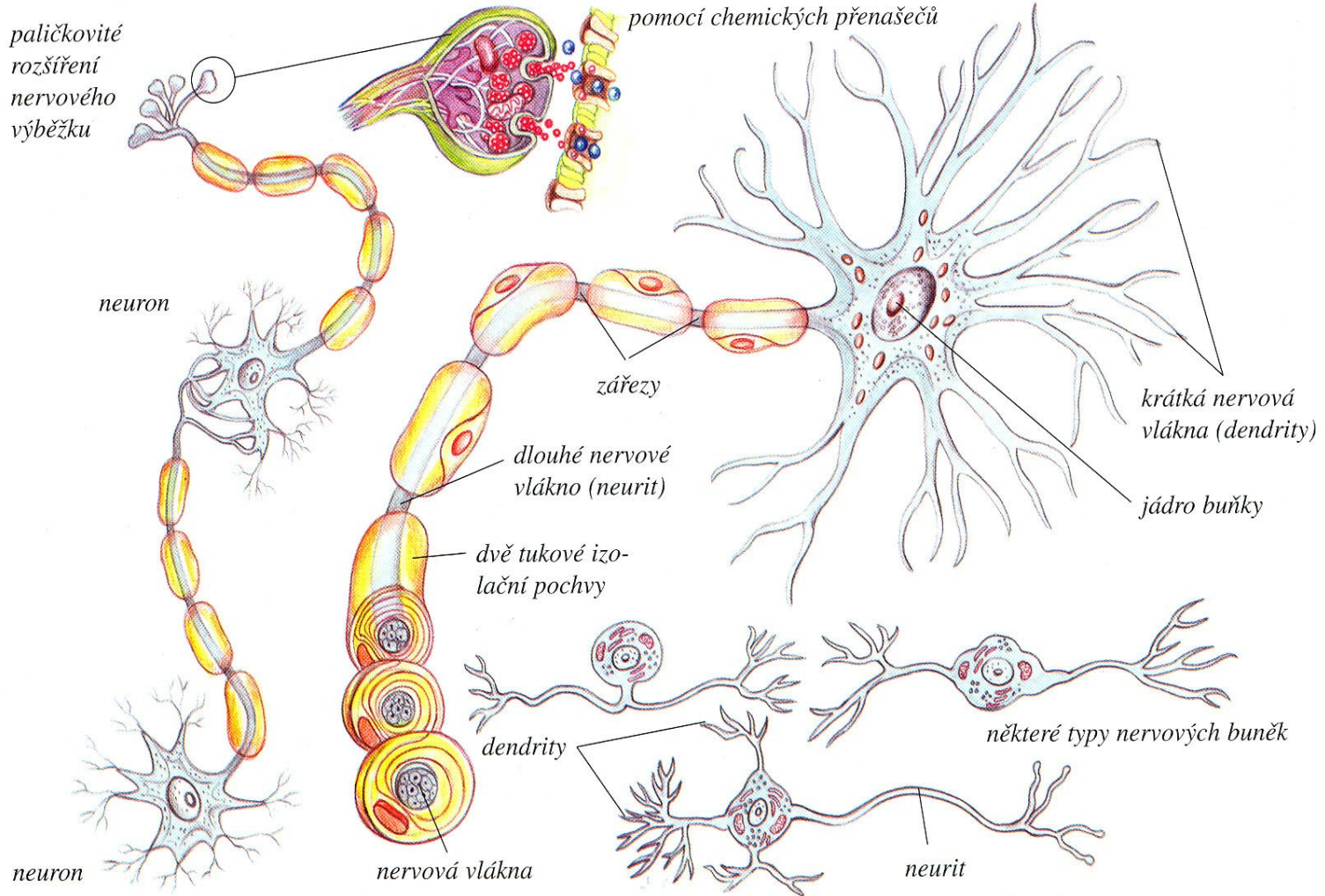
- Mozek
- Mícha
- Periferní nervy
- Nervová zakončení
- Smyslové orgány

NERVOVÁ ŘÍDÍCÍ SOUSTAVA

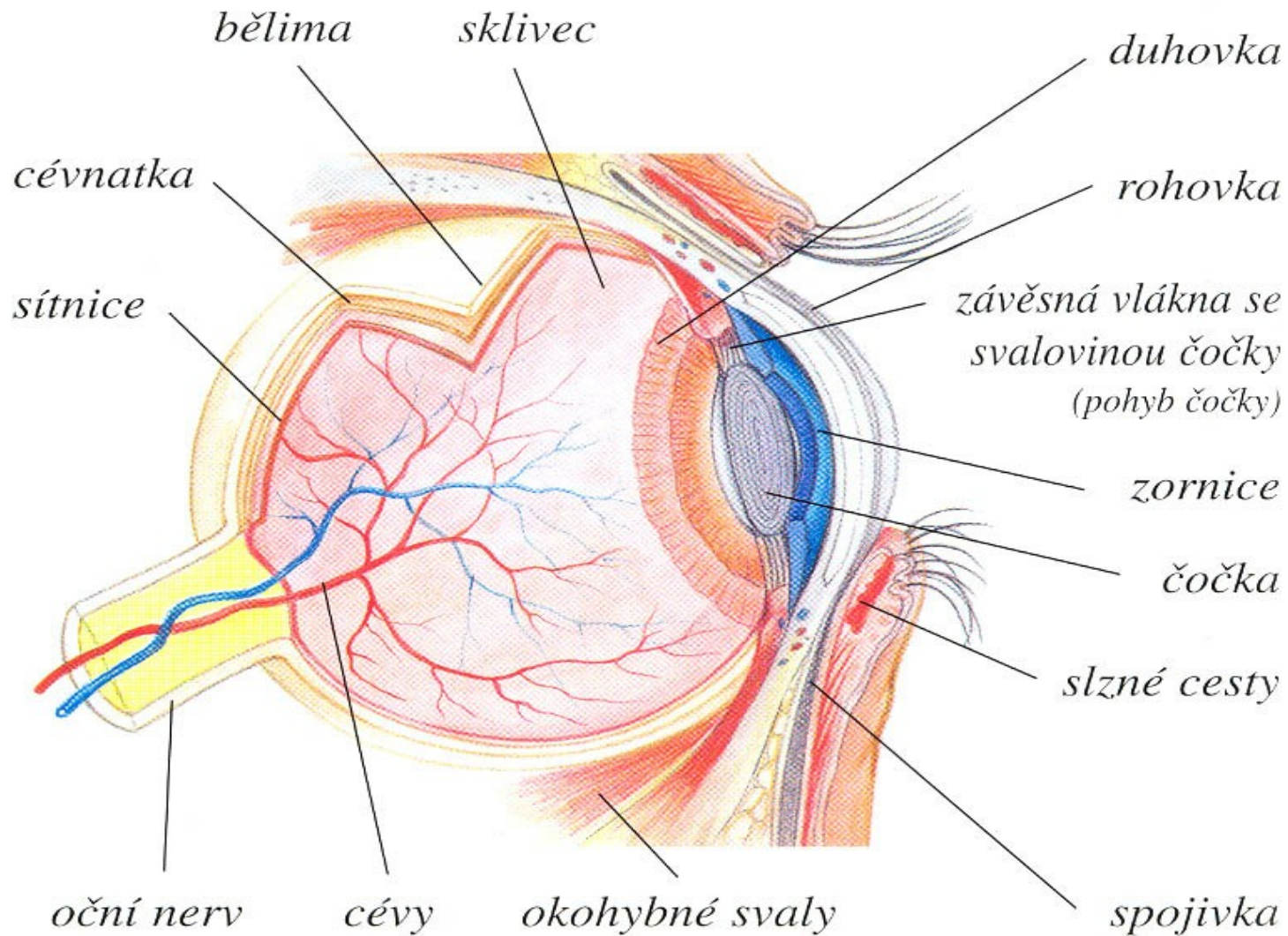
Stavba a činnost nervové buňky – neuronu

paličkovité
rozšíření
nervového
výběžku

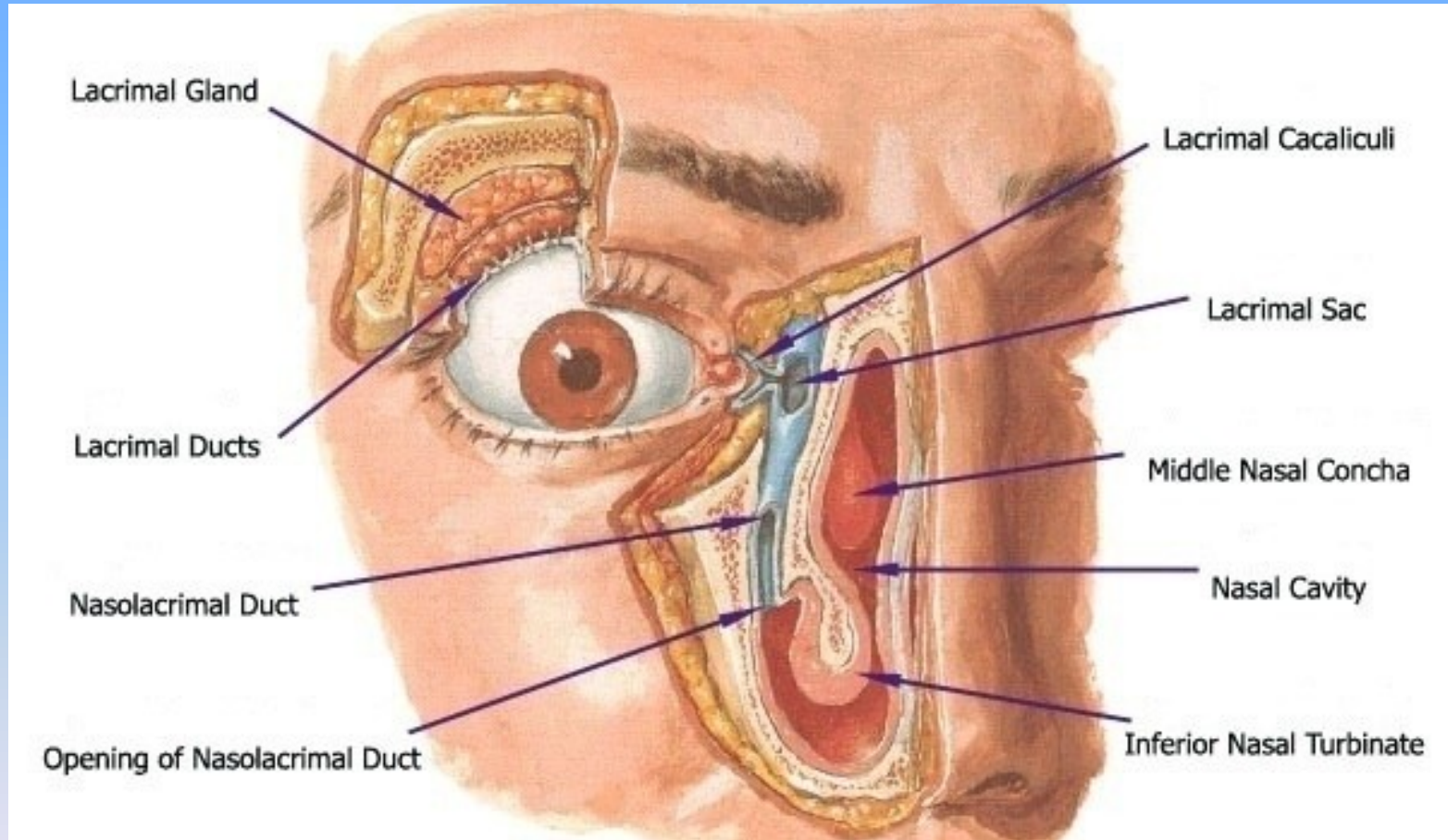
předání nervového vzruchu
pomocí chemických přenašečů

NERVOVÁ ŘÍDÍCÍ SOUSTAVA

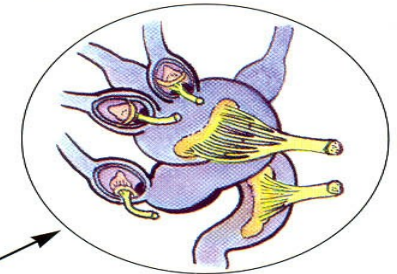

NERVOVÁ ŘÍDÍCÍ SOUSTAVA

NERVOVÁ ŘÍDÍCÍ SOUSTAVA

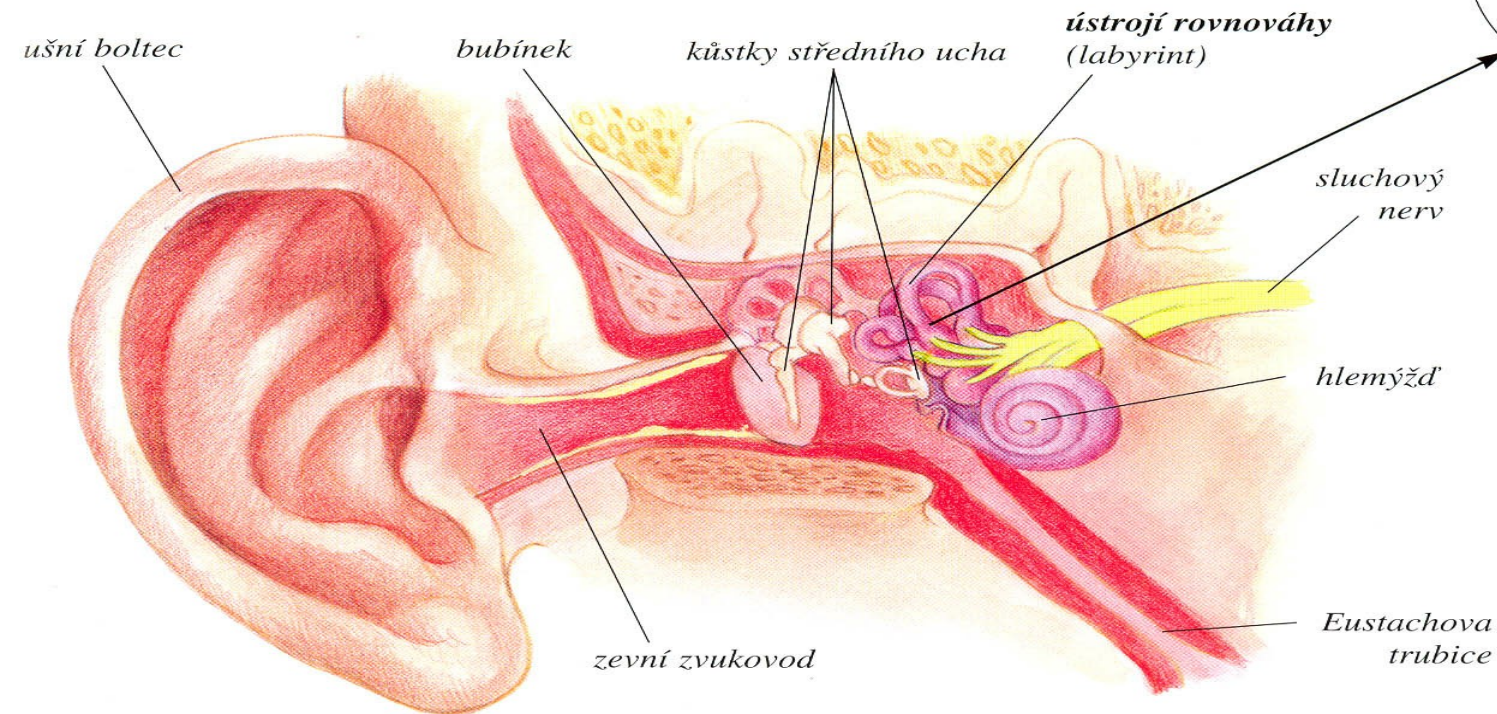
ústrojí rovnováhy (detail)

funkce buňkového hřebene v klidu

vychýlení při rotačním pohybu

NERVOVÁ ŘÍDÍCÍ SOUSTAVA

- Periferní nervy
- Základem je nervová buňka – **neuron** (dendrit, neurit)
vysoká spotřeba O₂ a živin (max. 5 – 7 min.!)
po narození se nemnoží – jen ubývají

Nervy dle funkce:

- Senzitivní (cítivé) – nesou informace z periferie do CNS
- Senzorické – nesou informaci ze smyslových orgánů do mozku
- Motorické (pohybové) – nesou informaci z mozku do periferie

NERVOVÁ ŘÍDÍCÍ SOUSTAVA

Autonomní nervový systém

neovládáme vlastní vůlí

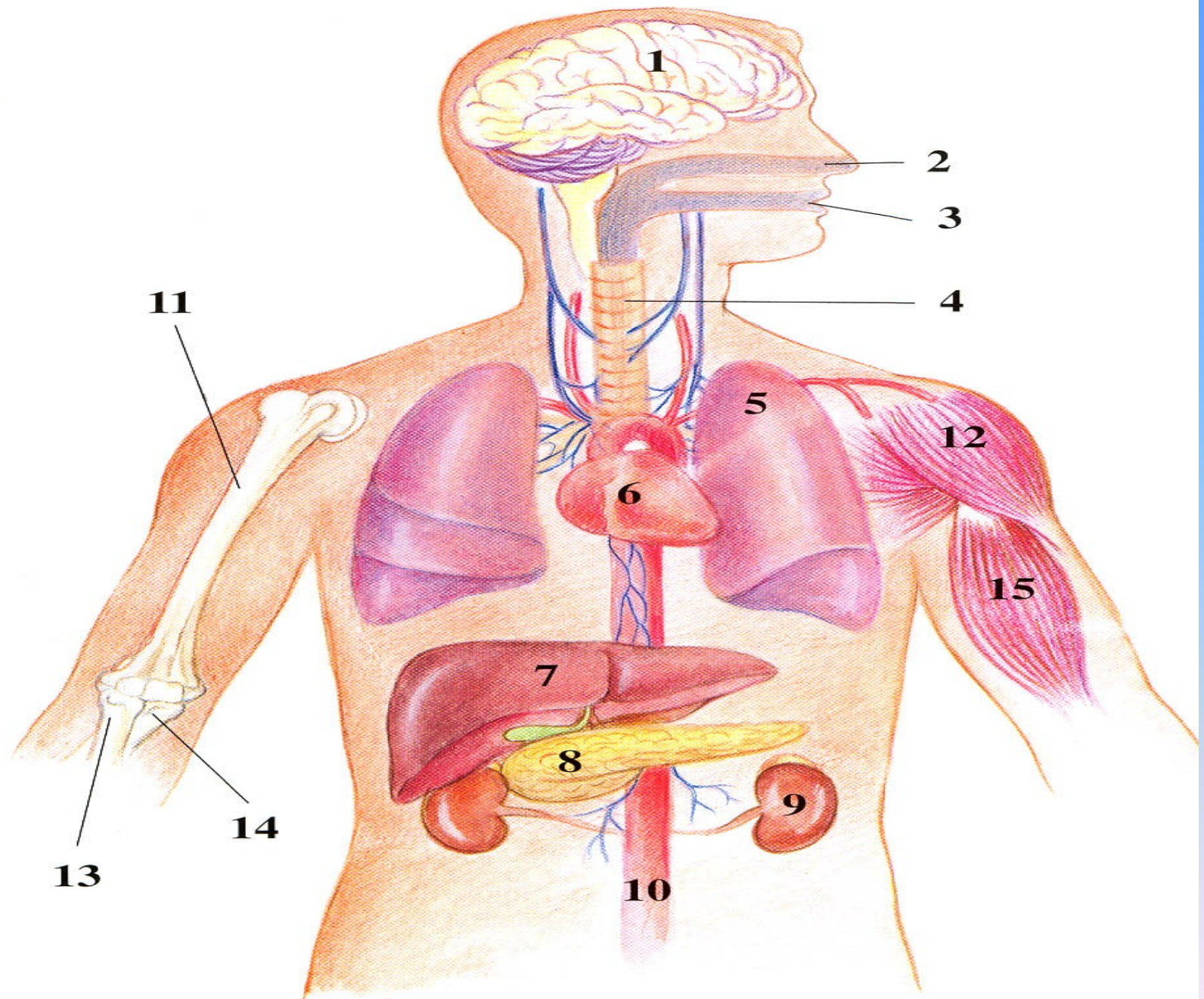
- Sympaticus – aktivuje („fight or flight“)
  - Parasympaticus – tlumí aktivitu, hromadí
- oba systémy fungují souběžně

Výjimka GIT – funkce opačné

v orgánech jsou obsaženy obě soustavy

Volní nervová soustava:

ovládáme vlastní vůlí

Anatomický div světa: SITUS INVERSUS

